

ЦЕНГРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

**БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017**
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

1 ОПЕРАТИВНА ПОЛИТИКА

Централна кооперативна банка АД, София ("Банката"), ЕИК 831447150, е основана през 1991. Банката извършва дейността си съгласно Закона за кредитните институции (ЗКИ). Банката осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извърши сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извърши други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

През декември 2005 на Банката е предоставен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извърши банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър. През 2007 Банката започва да извърши банкова дейност на територията на Кипър.

Банката е публично дружество и акциите ѝ се търгуват на Българска фондова борса – София с борсов код 4CF за обикновени акции на Банката. Банката е пълноправен член на Европейската асоциация на кооперативните банки и е първичен дилър на операции с държавни ценни книжа.

Банката извършила услуги в качеството си на инвестиционен посредник съгласно разпоредбите на Закон за публично предлагане на ценни книжа (ЗППЦК). Като инвестиционен посредник Банката спазва определени изисквания за защита на интересите на клиентите съгласно Закон за пазарите на финансови инструменти (ЗПФИ) и Наредба 38 издадена от Комисията за Финансов Надзор (КФН). Банката прилага организация, свързана със сключването и изпълнението на договори с клиенти, с изискването на информация от клиенти, с воденето на отчетност и съхраняването на клиентски активи, съгласно изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38. Банката прилага правила и процедури за вътрешен контрол, които да осигурят съответствие с изискванията на чл. 28-31 от Наредба 38.

Към 31 декември 2017 дейностите на Банката се извършват чрез централен офис в София, България, 47 клона и 263 изнесени работни места в България и 1 клон в Република Кипър.

Крайният собственик на Банката, чиито акции се търгуват на Българска фондова борса - София АД, е Химимпорт АД.

2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ

Обща рамка за финансово отчитане

Настоящият финансов отчет представлява индивидуален финансов отчет и е изготвен за годината, приключваща на 31 декември 2017. Настоящият индивидуален финансов отчет е изготвен с общо предназначение и при спазване на принципа за действащо предприятие. Сумите в индивидуалния финансов отчет са представени в хиляди български лева (хил. лв.). Индивидуалният финансов отчет на Банката е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Банката притежава контрол в дъщерните дружества Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония; УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България; и АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

В съответствие с изискванията на МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети”, Банката изготвя и консолидиран финансов отчет, който ще бъде публикуван през април 2018.

Индивидуалният финансов отчет е изгoten съгласно метода на историческата цена, модифицирана с преоценката до справедлива стойност на финансови активи и пасиви, държани за търгуване, на разположение за продажба и всички дериватни договори. Кредитите и вземанията и финансовите активи до падеж са оценени по амортизирана стойност.

Промени в МСФО

Първоначално прилагане на нови изменения към съществуващи стандарти и разяснения, влезли в сила през текущия отчетен период

Следните изменения към съществуващи стандарти и нови разяснения, издадени от CMCC и приети от ЕС са влезли в сила за текущия отчетен период:

- **Изменение на МСС 7 Отчет за паричните потоци** - Инициатива за оповестяване – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017),
- **Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода** - Признаване на активи по отсрочени данъци за нереализирани загуби – прието от ЕС на 6 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 12 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2017).

Приемането на тези изменения към съществуващи стандарти не е довело до промени в счетоводната политика на Банката.

Стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от CMCC и приети от ЕС, които все още не са влезли в сила

Към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет следните нови стандарти и изменения на съществуващи стандарти, издадени от CMCC и приети от ЕС, все още не са влезли в сила към края на отчетния период:

- **МСФО 9 Финансови инструменти** – приет от ЕС на 22 ноември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **МСФО 15 Приходи от договори с клиенти и изменения на МСФО 15 “Дата на влизане в сила на МСФО 15”** - приет от ЕС на 22 септември 2016 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **МСФО 16 Лизинг** – приет от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 4 Застрахователни договори** – Приложение на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори – прието от ЕС на 3 ноември 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 или при първоначално приложение на МСФО 9 Финансови инструменти),

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- **Изменение на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти** – Изясняване на МСФО 15 Приходи от договори с клиенти – прието от ЕС на 31 октомври 2017 (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018).
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2014-2016)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 1, МСФО 12 и МСС 28) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки – приети от ЕС на 8 февруари 2018 (измененията на МСФО 1 и МСС 28 са приложими за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

Банката очаква приемането на тези стандарти и изменения в съществуващи стандарти да не окаже съществен ефект върху индивидуалния финансов отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане, с изключение на:

- МСФО 9, публикуван от СМСС и приет от ЕС, е приложим задължително за периодите, започващи на или след 1 януари 2018 г.

МСФО 9 „Финансови инструменти“, който заменя МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“, съдържа общи изисквания свързани с признаване и оценяване, обезценка, отписване и отчитане на хеджиране.

Банката е извършила идентифициране на разликите между прилаганите по МСС 39 политики и влизашите в сила изисквания на МСФО 9, свързани с методика за класификация, оценка, обезценка на финансови активи и пасиви и отчитане на хеджиране.

Класификация и оценяване

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, базиран на характеристиките на паричните потоци и бизнес модела. Този универсален, принципно базиран подход, заменя съществуващите изисквания, базирани на правила.

Отчитане на хеджиране

МСФО 9 въвежда значително променен модел за отчитане на хеджиране с разширени оповестявания на дейността по управление на риска. Новият модел уძнакява счетоводното третиране на хеджирането с дейността по управление на риска, позволявайки на предприятието по-добре да отразят тези дейности във финансовите си отчети. В допълнение, на потребителите на финансовите отчети се предоставя по-добра информация за управлението на риска и ефекта от отчитане на хеджиране върху финансовите отчети.

Обезценка

МСФО 9 въвежда нов модел на обезценка, базиран на очаквана загуба, който изисква по-навременно признаване на кредитни загуби. Стандартът изисква отчитане на очаквани кредитни загуби от момента на първоначално признаване на финансовите инструменти.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

За целите на дефиниране на модела на очакваните кредитни загуби Ръководството на Банката е анализирало текущото състояние спрямо изискванията на МСФО 9, както и количествено изследване на очаквания ефект. Количественото отражение на МСФО 9 е определено в съответствие с възприетата от Банката методология за калкулиране на очакваните кредитни загуби и дефинираните параметри за измерване на риска.

Оценката на въздействието при първоначалното прилагане на МСФО 9 върху индивидуалния финансов отчет на Банката е свързан с прилагане на нова методика за определяне на очакваните кредитни загуби. При извършване на анализа на притежаваните от банката финансови активи не беше идентифициран съществен ефект във връзка с промяната в класификационните характеристики на новите групи финансови активи, дефинирани в съответствие с МСФО 9. Това се дължи на факта, че дефиницията за неизпълнение, прилагана за целите на вътрешното управление на риска се запазва без промяна спрямо досега използваната по МСС 39 и не се прилага съществена промяна в бизнес модела на управление на активите на Банката.

Очакваният ефект от признаване на провизии за кредитен риск по неусвоени кредитни ангажименти и финансови гаранции е в размер на 524 хил.лв.

Към датата на прилагане на стандарта за първи път, основният ефект на МСФО 9 върху Банката е в резултат от прилагането на новия модел за обезценка, базиран на очакваната кредитна загуба, което ще доведе до нарастване на обезценките по финансови активи и провизиите по условни задължения.

Ефектите от прилагането за първи път на МСФО 9 Финансови инструменти за Банката са следните:

1. Определеният от Банката прогнозиран към момента нетен ефект от рекласификация по отношение на определени финансови активи, е в размер на 526 хил.лв.;
2. Прогнозирианият към момента нетен ефект от прилагането на модела на очакваните кредитни загуби във връзка с финансови активи, класифицирани като оценявани по амортизирана стойност и по справедлива стойност през друг всеобхватен доход е в размер на 11,703 хил.лв., от които по неусвоени ангажименти 524 хил.лв.

Във връзка с приет Регламент ЕС 2017/2395, даващ преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо собствения капитал на Банките за регуляторни цели, Централна кооперативна банка АД планира да използва напълно този режим. При анализа на способността на капитала да покрива очакваните кредитни загуби (CRD/CRR), така оповестените, прогнозирани към момента на въвеждане на стандарта, ефекти от обезценка по МСФО 9, ще окажат несъществено влияние върху регуляторните капиталови показатели (без отчитане на данъчния ефект) – намаление на Базов собствен капитал от първи ред (CET1) - под 0.2% и намаление на показателите за капиталова адекватност – под 0.02 процентни пункта.

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

**2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

- МСФО 16 „Лизинг“

Към 31 декември 2017 Банката има поети ангажименти по оперативен лизинг като лизингополучател. Предварителната оценка показва, че тези договори отговарят на определението за лизинг съгласно МСФО 16 и съответно Банката ще признае актив за право на ползване на актива и съответстващия му пасив по отношение на тези лизингови договори, освен ако те отговарят на изискванията за ниска стойност или краткосрочност при прилагане на МСФО 16. Новото изискване за признаване актив за право на ползване на актив и съответстващо лизингово задължение се очаква да окаже влияние върху сумите, признати във финансовия отчет на Банката, като ръководството понастоящем оценява очаквания ефект.

Нови стандарти и разяснения, издадени от CMCC, които все още не са приети от ЕС

По настящем, МСФО, приети от ЕС не се различават съществено от тези, приети от CMCC, с изключение на следните стандарти и изменения на съществуващи стандарти, които все още не са одобрени от ЕС към датата на одобряване на настоящия индивидуален финансов отчет:

- **МСФО 14 „Разчети за регулаторни отсрочени сметки“** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2016) – ЕС е взел решение да не започва процеса по приемане на този междинен стандарт и да изчака окончателния стандарт;
- **МСФО 17 „Застрахователни договори“** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021),
- **Изменение на МСФО 2 „Плащане на базата на акции“** – Класифициране и измерване на сделки на базата на акции (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018);
- **Изменение на МСФО 9 „Финансови инструменти“** – Характеристики за предплащане с отрицателно обезщетение (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСФО 10 „Консолидирани финансови отчети“ и МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“** - Продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие и последващи изменения (датата на влизане в сила е отложена за неопределен период до приключване на проекта за оценка на метода на собствения капитал);
- **Изменения на МСС 19 „Доходи на наети лица“** – Корекция на плана, съкращаване или уреждане (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменения на МСС 28 „Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия“** - Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия(в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **Изменение на МСС 40 „Инвестиционни имоти“** – Прехвърляне на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),
- **Изменения на различни стандарти „Подобрения на МСФО (цикъл 2015-2017)“**, произтичащи от годишния проект за подобрения на МСФО (МСФО 3, МСФО 11, МСС 12 и МСС 23) основно с цел отстраняване на противоречия и изясняване на формулировки (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019),
- **КРМСФО 22 „Сделки в чуждестранна валута и авансови плащания“** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018),

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

**БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.**

2 БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ИЗГОТВЯНЕ НА ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- **КРМСФО 23 “Несигурност при третирането на данъка върху доходите”** (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019).

Банката очаква приемането на тези нови стандарти, изменения на съществуващи стандарти и нови разяснения да не окаже съществен ефект върху индивидуалния финансов отчет на Банката в периода на първоначалното им прилагане.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

3.1. Обхват и цел

Счетоводната политика обхваща принципи и изходни положения, концепции, правила, практики, бази и процедури, възприети от ръководството за отчитане дейността на Банката и изготвяне и представяне на финансовите отчети.

Целта на счетоводната политика е да осигури необходимото организационно и методологическо единство в осъществяване на счетоводната дейност в Банката, което да гарантира вярното и честно представяне на нейното имуществено и финансово състояние в годишния индивидуален финансов отчет.

3.2. Основни елементи на счетоводната политика

3.2.1. Приходи от лихви и разходи за лихви

Приходите от и разходите за лихви се признават на пропорционална времева база, с използване на метода на ефективния лихвен процент, като се амортизира разликата между сумата при първоначалното признаване на съответния актив или задължение и сумата при настъпил падеж.

За кредити, предоставени от Банката и задължения към депозанти, където лихвата се изчислява ежедневно като се прилага договореният лихвен процент към неиздължената сума на кредита, ефективният лихвен процент се приема за приблизително равен на договорения, поради естеството на договорните отношения.

Натрупаните лихви в резултат на притежаване на ценни книжа се отчитат като приходи от лихви. Приходите от лихви включват сумата на амортизацията на дисконта, премията или друга разлика между началната отчетна сума на дълговите ценни книжа и сумата им на падежа.

При придобиване на лихвоносна инвестиция, натрупаната към момента на придобиването лихва се отчита като вземане.

Банката преустановява балансовото начисляване на лихви и не отчита приходи от лихви по вземания от момента, в който съответното вземане придобие статут на съдебно. Вземанията на Банката от лихви по съдебно вземане, възникнали след датата, на която вземането е придобило статут на съдебно, се начисляват балансово и отчитат като приходи от лихви при погасяването им.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.2. Такси и комисиони

Таксите и комисионите се състоят основно от такси за разплащателни операции в лева и чуждестранна валута, такси за отпускане и управление на кредити, за откриване на акредитиви и издаване на гаранции. Таксите и комисионите се начисляват, когато са заработени или дължими.

Комисионите, възникващи от сделки в чуждестранна валута, се признават в отчета за всеобхватния доход при получаването им. Таксите и комисионите за отпускане и управление на кредити, когато са част от ефективния им доход, се разсрочват чрез амортизирането им за срока на действие на кредита и се признават като текущ финанс приход през този период чрез корекция на ефективния лихвен доход.

3.2.3. Операции в чуждестранна валута

Сделките, осъществени в чуждестранни валути, са преизчислени в лева по курсовете на БНБ за деня на сделката. Вземанията и задълженията в чуждестранна валута са преизчислени в лева към деня на изготвянето на отчета за финансовото състояние по обменните курсове на БНБ за същия ден.

Нетните печалби и загуби, възникнали като резултат от преизчисляване по курсовете на БНБ за деня на сделката, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали. Банката извършва ежедневна преоценка на всички валутни балансови активи и пасиви и задбалансови позиции съобразно курса на БНБ за съответния ден, с изключение на немонетарни позиции в чуждестранна валута по смисъла на МСС 21, които се отчитат по валутния курс на датата на транзакцията. Нетните печалби и загуби, възникнали от преоценката на балансовите валутни позиции, са отчетени в отчета за всеобхватния доход за периода, в който са възникнали.

От 2002 българският лев е обвързан с еврото в съотношение 1 евро за 1.95583 лева.

Обменните курсове към 31 декември 2017 и 2016 между долара на САЩ и българския лев са:

31 декември 2017	31 декември 2016
1 доллар на САЩ = 1.63081 лева	1 доллар на САЩ = 1.85545 лева

Функционалната валута на клона на Банката в Република Кипър е евро.

3.2.4. Финансови активи

Финансовите активи, държани за търгуване, са придобити с цел получаване на печалба, произтичаща от краткосрочни колебания в цените или дилърския марж или са финансови активи, включени в портфейл, за който съществува вероятност за краткосрочно реализиране на печалба. Към тях се отнасят придобитите с цел търговия сконтови и лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия, в които Банката не притежава контролно участие.

Финансовите активи на разположение за продажба са тези финансови активи, които не са държани от Банката за търгуване, до падеж и не представляват кредити и вземания, възникнали първоначално в Банката. Финансовите активи на разположение за продажба представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа, както и придобити капиталови инвестиции във финансови и нефинансови предприятия.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Финансовите активи, държани до настъпване на падеж, са с фиксирано плащане и фиксиран падеж, които Банката има намерение и възможност да държи до настъпване на падежа им, независимо от евентуалната възможност да бъдат изтъргувани в бъдеще при възникнали благоприятни условия. Тези активи представляват придобити лихвоносни държавни и корпоративни ценни книжа.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, са финансови активи, създадени посредством директното предоставяне от страна на Банката на пари или услуги на дадени клиенти с фиксиран падеж.

Признаване

Финансовите активи се признават само когато Банката стане страна по договорните разпоредби на инструмента. Първоначалното им отчитане е на датата на уреждане (плащане) на договора.

Първоначална оценка

Първоначалното признаване на финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Всички разходи, които се отнасят пряко към придобиването на финансов актив се отчитат, като текущи.

Първоначално финансовите активи, различни от финансови активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност, която е равна на сумата от справедливата стойност на направеното вложение и разходите по сделката. Разходите по извършването на сделката, които се включват в цената на придобиване са хонорари, комисиони и други възнаграждения, изплатени на агенти, брокери, консултанти, дилъри и други, пряко ангажирани със сделката лица, данъци, такси, разрешения и други, изплатени на борси и на регулаторни органи. Всички останали разходи се отчитат като текущи за периода на възникването им. В цената на придобиване не се включват и присъщите за финансия актив лихви, които не са платени към датата на придобиване. Те се отразяват като вземане.

Последваща оценка

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани за търгуване, се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база публикувана ценова котировка на активен пазар. Разликата между отчетната стойност на финансия актив и неговата справедлива стойност се отчита като текущ финанс приход или текущ финанс разход в периода на възникването й.

След първоначалното признаване, финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност. Справедливата стойност се определя на база на публикувана котировка на активен пазар или други надеждни модели за оценка, които отразяват специфичните обстоятелства на емитента. Разликата между отчетната стойност на тези финансови активи и справедливата им стойност се отчита като увеличение или намаление на преоценъчен резерв. След първоначалното признаване, капиталови инструменти, класифицирани като финансови активи на разположение за продажба, за които няма котировки на активен пазар и/или за които не могат да се приложат други надеждни модели за оценка, се оценяват по цена на придобиване.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

След първоначалното признаване, финансовите активи, държани до падеж, се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват. Амортизираната стойност е първоначалната стойност (цена на придобиване) на актива, коригирана в посока увеличение с акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа и в посока намаление с вноските за погасяване на главницата, акумулираната амортизация на всяка разлика между първоначалния размер и размера на падежа и разходите за обезценка и/или несъбирамост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

След първоначалното признаване, кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж се отчитат по амортизирана стойност по метода на ефективната лихва и не се преоценяват.

Амортизираната стойност е първоначалната стойност на актива, увеличена с натрупаната амортизация за всяка разлика между първоначалния размер и размера при падежа, минус вноските за погасяване на главницата и разходите за обезценка и/или несъбирамост. Амортизацията се изчислява чрез прилагане на ефективния лихвен процент.

Отписване

Отписването на финансовите активи се извършва при изгубване от страна на Банката на контрол върху договорните права, по повод реализиране на правата, свързани с актива, отказ от правата, свързани с актива и изтичане на срока за реализиране на правата, свързани с актива, като всяка нетна печалба или загуба от отписването се отразява в отчета за всеобхватния доход през периода на възникването ѝ. Формираният към датата на отписването преоценъчен резерв се отразява като текущ финанс приход или текущ финанс разход.

Обезценки за несъбирамост

Финансовите активи се обезценяват при наличие на индикация за обезценка: има информация за финансови затруднения; има реални договорни нарушения; други индикации.

Финансовите активи на разположение за продажба и отчитани по справедлива стойност се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет, доколкото наличието на обезценка не е намерило отражение в извършената преоценка към датата на годишния финансов отчет. При наличие на условия за обезценка се определя възстановимата стойност на финансовите активи. При условие, че очакваната възстановима стойност на финансовите активи е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка, както следва:

- при условие, че към момента на обезценката няма формиран преоценъчен резерв – разликата между отчетната стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финанс разход и намаляване стойността на финансовите активи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-малък от размера на обезценката – в този случай с частта от обезценката до размера на преоценъчния резерв се намалява отчетната стойност на активите и размера на преоценъчния резерв /който остава с нулева стойност/. Останалата част от обезценката се отнася като текущ финанс разход и намаление на отчетната стойност на активите;

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е отрицателна величина – разликата между балансовата стойност и очакваната възстановима стойност се отразява като текущ финанс разход и намаляване стойността на финансовия актив, а отрицателната величина на преоценъчния резерв се прехвърля и намира отражение в текущите финансови разходи;
- при условие, че към момента на обезценката има формиран преоценъчен резерв, който е положителна величина и е по-голям от размера на обезценката – в този случай с размера на обезценката се намалява стойността на инвестицията и размера на преоценъчния резерв.

Финансовите активи, държани от Банката до настъпване на падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбирамостта притежавани от Банката ценни книжа, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на ценните книжа е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финанс разход и намаляване на стойността на ценните книжа. Намаляването на обезценките за несъбирамост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбирамост за годината.

Кредитите и авансите, възникнали първоначално в Банката с фиксиран падеж, се проверяват за наличие на обезценка във връзка с изготвянето на годишния финансов отчет. Обезценките за несъбирамостта предоставени от Банката кредити, отчетени по амортизирана стойност, се определят като разлика между отчетната стойност и сегашната стойност на бъдещите парични потоци, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, ако това е необходимо. Ръководството определя очакваните бъдещи парични потоци след преглед на индивидуалните кредитополучатели, кредитните експозиции и други оказващи влияние фактори. При условие, че сегашната стойност на бъдещите парични потоци на кредитите е по-ниска от отчетната им стойност, се извършва обезценка. Разликата се отчита като текущ финанс разход и намаляване на стойността на кредитите. Намаляването на обезценките за несъбирамост се отчита в отчета за всеобхватния доход за съответния период. Възстановени суми, отписани преди това, се приемат за приход чрез намаляване на обезценките за несъбирамост за годината. Несъбирамите кредити и аванси, които не могат да бъдат възстановени и са напълно обезценени, се отписват и се нетират от акумулираната обезценка за несъбирамост. Тези кредити се отписват след приключване на всички необходими правни процедури и след като сумата на загубата е окончателно определена.

Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити, базирана на МСФО. Банката класифицира кредитите в две групи. Извън групата на обслужваните кредити и кредитите с несъществен размер от групата необслужвани, и при условие, че Банката не разполага с очакваните бъдещи парични потоци или предоставените такива от дължника не са надеждни в достатъчна степен, се прилагат проценти, с които се намаляват договорните парични потоци с цел определяне на очакваните парични потоци, които след това се дисконтират с ефективния лихвен процент, както е посочено по-горе. За целите на определяне на провизиите за обезценка на кредити се признават ликвидни обезпечения, като стойността с която участват при формирането на провизиите се определя в зависимост от вида на обезпечението и неговото състояние.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Сумата на загубите, които не са конкретно идентифицирани, но на база предходен опит могат да бъдат очаквани за група от кредити с подобни рискови характеристики, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите. Загубите се оценяват на базата на исторически опит, кредитния рейтинг на клиентите и икономическата среда, в която са поставени кредитополучателите.

Сумата на загубите, определени за кредитите с несъществен размер от групата необслужвани на база колективна оценка, също се начисляват като разход за провизии и намаляват отчетната стойност на кредитите

3.2.5. Инвестиции в дъщерни дружества

Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на Банката. Налице е контрол, когато Банката е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от участието в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано.

В индивидуалния финансов отчет на Банката акциите и дяловете в дъщерни дружества първоначално се признават по цена на придобиване. Последващо Банката извършва периодичен преглед за наличие на обезценка. Обезценката се признава в отчета за всеобхватния доход като загуби от обезценка на инвестиции в дъщерни предприятия.

Дивидентите от дъщерни дружества, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход, когато правото на Банката да получи дивидент е установено.

3.2.6. Вземания и задължения по споразумения за обратно изкупуване

Вземанията и задълженията по споразумения за обратно изкупуване се отчитат по цена на придобиване, която е равна на справедливата стойност на пласирани/ привлечени от Банката средства, обезпечени със стойността на ценните книжа. Дължимите лихви за предоставеното/ полученото финансиране за срока на споразумението се осчетоводяват и признават като приходи/ разходи за лихви в периода на възникването им.

Ценните книжа, заложени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се отписват от индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

Ценните книжа, получени като обезпечение по споразумения за обратно изкупуване не се записват в отчета за финансово състояние на Банката в случаите, когато рисковете и ползите от собствеността им не са прехвърлени.

3.2.7. Парични средства и парични еквиваленти

Парични средства и парични еквиваленти, за целите на съставяне на отчета за паричните потоци, включват паричните средства, салдата по сметките в Централната банка (БНБ) и ностро сметките, които представляват разплащателни сметки в други банки без ограничения при използването им, както и предоставени ресурси, кредити и аванси на други банки с падеж до 3 месеца.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.8. Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви

МСФО 7 “Финансови инструменти: Оповестяване”, изиска в бележките към финансовите отчети да се оповести информация за справедливата стойност на финансовите активи и пасиви. МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване.

Политиката на Банката е да оповестява информация за справедливата стойност на тези активи и пасиви, за които има налична пазарна информация и чиято справедлива стойност е съществено различна от отчетната стойност. Справедливата стойност на паричните средства и паричните еквиваленти, депозитите и кредитите, предоставени от Банката, другите вземания, депозитите, заемите и другите краткосрочни задължения се доближава до балансовата стойност. Според ръководството, при съществуващите обстоятелства, отчетените възстановими стойности на финансовите активи и пасиви са най-достоверни и полезни за целите на индивидуалния финансов отчет.

За признатите в отчета за финансово състояние активи и пасиви по справедлива стойност, Банката оповестява за всеки клас финансови инструменти нивото в йерархията на справедливите стойности, към което оценките на справедливата стойност са категоризирани в цялостния им обхват, всяко значимо прехвърляне между ниво 1 и ниво 2 от йерархията на справедливите стойности и причините за него, както и равнение от началните към крайните салда за оценките подлежащи на ниво 3.

Йерархия на справедлива стойност

Банката използва следната йерархия за определяне и оповестяване на справедливата стойност на финансовите инструменти чрез оценителска техника:

- Ниво 1: котирани (некоригирани) цени на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- Ниво 2: други техники, за които цялата входяща информация, която има съществен ефект върху отчетената справедлива стойност, подлежи на наблюдение или пряко, или косвено;
- Ниво 3: техники, които използват входяща информация, която има съществен ефект върху отразената справедлива стойност, които не се базират на подлежащи на наблюдение пазарни данни.

3.2.9. Нетиране

Финансовите активи и пасиви се нетират, а нетната стойност се отчита в отчета за финансовото състояние, когато Банката има влязло в сила законно право да нетира признатите стойности, а сделките са предвидени да бъдат уредени на нетна основа.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.10. Провизии за кредитни ангажименти и други задължения

Размерът на провизии за гаранции, други задбалансови кредитни ангажименти и други задължения се признава за разход и пасив, когато Банката има текущи правни или конструктивни задължения, които са възникнали в резултат на минало събитие и когато е вероятно определен поток, включващ икономически ползи, да бъде необходим за покриване на задължението и може да бъде направена надеждна оценка на размера на задължението. Всички загуби в резултат от признаване на провизии за задължения се отнасят в отчета за всеобхватния доход за съответния период.

3.2.11. Деривати

Дериватите се отчитат по справедлива стойност и се признават в отчета за финансовото състояние като деривати за търгуване. Справедливата стойност на дериватите се основава на пазарната цена или сходни модели за оценка. Дериватите активи се представят като част от финансовите активи, държани за търгуване, а дериватите пасиви се представят като част от други задължения. Промяната в справедливата стойност на дериватите за търгуване се признава като част от нетния приход от търговски операции в отчета за всеобхватния доход.

3.2.12. Дълготрайни материални и нематериални активи

Дълготрайните материални и нематериални активи са придобити и притежавани от Банката разграничими нефинансови ресурси, които се използват за производство и/или продажба на услуги, за отдаване под наем, за административни или за други цели. Те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи са изчислени по линейния метод, така че изхабяването им да отговаря на предвидения за тях срок на ползване. Годишните амортизационни норми са следните:

Стгради	4%	25 години
Стопански инвентар	15%	7 години
Транспортни средства	15%	7 години
Други активи	15%	7 години
Специфично оборудване, кабелни мрежи и охранителни системи	4%	25 години
Оборудване, включващо хардуер и софтуерни продукти	20%	5 години

Амортизации не се начисляват на земи, активи за препродажба, активи в процес на придобиване, активи в процес на ликвидация и напълно амортизираните активи до остатъчната им стойност.

Ръководството на Банката е извършило към датата на изготвяне на годишния индивидуален финансов отчет проверка за обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи. Не са установени условия за наличие на обезценка на дълготрайните материални и нематериални активи, поради което те не са обезценявани.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.2.13. Отчитане на договори за оперативен лизинг

В случаите, когато Банката е лизингополучател по договор за оперативен лизинг, получените по договора активи не се отразяват в индивидуалния отчет за финансовото състояние на Банката. Извършенияте от страна на Банката плащания по договора се признават като разходи по линейния метод за срока на споразумението. Разходите, свързани с оперативния лизинг, напр. разходи за поддръжка и застраховки, се признават в печалбата или загубата в момента на възникването им.

В случаите, когато Банката е лизингодател по договор за оперативен лизинг, активите, отдадени от Банката по договора, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Банката и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета от Банката по отношение на подобни активи, и изискванията на МСС 16 „Имоти, машини и съоръжения” или МСС 38 „Нематериални активи”. Доходът от оперативния лизингов договор се признава от страна на Банката директно като приход в отчета за всеобхватния доход за съответния отчетен период.

3.2.14. Активи, придобити от обезпечения

Недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити се класифицират като активи, придобити от обезпечения и се отчитат първоначално по цена на придобиване. След първоначалното им признаване, тези активи се отчитат по по-ниската от текущата им балансова стойност или тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на тези активи до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката. За тези активи не се начислява амортизация.

3.2.15. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти са придобити и притежавани от Банката недвижими имоти /земя и сгради/, които Банката няма да използва в дейността си, и които Банката държи с цел получаване на доходи от наеми и/или за увеличаване на стойността на капитала. Инвестиционният имот се оценява първоначално по неговата цена на придобиване. Разходите по сделката се включват в първоначалната оценка. Като своя счетоводна политика относно последващото им отчитане, Банката приема модела на цената на придобиване в съответствие с изискванията на МСС 16. В тази връзка те се отчитат по цена на придобиване, намалена с начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка. Амортизации се начисляват на придобитите като инвестиционни имоти сгради, като се прилага линейния метод. Годишната им амортизационна норма е 4% (25 години). Не се начисляват амортизации на придобитите като инвестиционни имоти земи.

3.2.16. Данъчно облагане

Данък печалба е начислен въз основа на приходите за периода и включва текущ и отсрочен данък. Данъците са в съответствие с българското данъчно законодателство.

Текущият данък се изчислява на базата на облагаемата печалба, коригирана с някои непризнати за данъчни цели приходи и разходи на счетоводния финансов резултат, отчетен съгласно българското счетоводно законодателство, приложимо за банки.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на метода на балансовите пасиви. Отсроченият данък отразява нетния данъчен ефект на всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите за целите на финансовия отчет и стойностите, изчислени за данъчни цели. Отсрочените данъчни активи и задължения се изчисляват чрез използване на данъчни ставки, които се очаква да бъдат прилагани за облагаемия доход за годините, за които се очаква тези временни разлики да бъдат възстановени или уредени. Оценката на отсрочените данъчни активи и задължения отразява данъчните последствия, които ще възникнат от начина, по който Банката очаква, на датата на изготвяне на отчета за финансовото състояние, да възстанови или да уреди отчетната стойност на нейните активи и пасиви. Отсрочените данъчни активи и задължения се признават, независимо от това кога ще се прояви с обратна сила временната разлика.

Данъчният ефект, свързан със сделки или други събития, отчетени в отчета за всеобхватния доход, също се отчита в отчета за всеобхватния доход и данъчният ефект, свързан със сделки и други събития, отчетени директно в собствения капитал, също се признава директно в собствения капитал.

Задълженията по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на данъчно облагане, освен в случаите, когато възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Активи по отсрочени данъци се признават за всички временни разлики, подлежащи на приспадане, до степента, в която е вероятно да има налична печалба, срещу която да се извършат съответните приспадания по отсрочени данъчни вземания. Това не се отнася за случаите, когато те възникват от първоначалното отчитане на актив или пасив при сделка, за която към момента на сделката не дава отражение, нито на счетоводната, нито на данъчната печалба (данъчна загуба).

Текущите и отсрочени данъци се признават като приход или разход и се включват в нетната печалба за периода, освен в случаите, когато тези данъци възникват от сделка или събитие, отчетено за същия или различен период директно в собствения капитал. Отсрочени данъци се начисляват или приспадат директно от собствения капитал, когато тези данъци се отнасят за позиции, които се начисляват или приспадат през същия или различен период директно в собствения капитал.

3.2.17. Оперативни сегменти

Банката не оповестява информация по оперативни сегменти, тъй като счита, че бизнес дейностите, съставляващи банковата й дейност, имат сходни икономически характеристики, няма съществени различия в естеството на предлаганите продукти и регулаторната среда, в която се извършват. Оперативните резултати от дейността се преглеждат и оценяват от ръководството на Банката на регулярна база. Банката не идентифицира отделни сегменти, които да отговарят на насоките, посочени в МСФО 8 Оперативни сегменти.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

3 СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

3.3. Приблизителни оценки, предположения и области на несигурност

Изготвянето на финансови отчети изисква ръководството да прави оценки и разумни предположения, които влияят върху балансовите стойности на активите и пасивите, приходите и разходите за периода, и оповестяването на условните активи и задължения. Тези оценки и предположения се основават на наличната информация към датата на изготвяне на индивидуалния финансов отчет и бъдещите действителни резултати е възможно да се различават от тези оценки.

Най-значимите области на несигурност, за които се изискват оценки и предположения при прилагането на счетоводните политики на Банката, са следните:

- Справедлива стойност на финансовите инструменти;
- Провизии за загуби от обезценка на кредити;
- Полезен живот на амортизируемите активи;
- Обезценка на финансови активи на разположение за продажба и финансови активи държани до падеж.

През последните няколко години в резултат на глобалната икономическа криза, засегнала различните индустрии и отрасли в българската икономика е отбелзян спад в нивото на икономическо развитие, което поражда несигурност и риск за тяхното развитие в обозримо бъдеще. Спадът в нивата на развитие на икономиката води до увеличение на рисковете на икономическата среда, в която Банката оперира. В следствие на това размерът на загубите от обезценка по кредити и аванси, финансови активи на разположение за продажби, други финансови инструменти, а също така и стойностите на другите счетоводни приблизителни оценки, в последващи отчетни периоди биха могли да се отличават от определените и отчетени в настоящия индивидуален финансов отчет. Възвръщаемостта от кредитите и адекватността на признатите загуби от обезценка, както и поддържането на ликвидността на Банката са в зависимост от финансовото състояние на кредитополучателите и възможността им да погасяват задълженията си на договорените падежни дати в последващи отчетни периоди. Ръководството на Банката прилага необходимите процедури за управление на тези рискове, както е оповестено в бел. 34.

3.4. Управление на капитала

Банката определя своя капацитет за поемане на рисък като сумата на финансовите ресурси, които са на разположение за покриване на загуби, които биха били породени от рисковия профил на Банката. Финансовите ресурси са класифицирани в нива на рисков капитал според тяхната способност да покриват загуби, способност да отсрочват плащания, и според тяхната стабилност.

Банката следи разпределението на финансовите ресурси в нива на рисков капитал посредством Комитет за управление на активите и пасивите. Политиката за управление на капитал на Банката се преглежда регулярно от Управителния съвет на Банката.

Банката изчислява, следи и обявява рисковия си капитал за всички главни рискови категории – кредитен, пазарен и операционен рисък. При управлението на рисковия си капитал, Банката следва регуляторно определените указания, както и своите собствени цели. За 2017 г. и 2016 г. Банката е спазила регулативните изисквания за минимална капиталова адекватност, като поддържаните от банката нива на капиталова адекватност надвишават регулативните изисквания.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

4 ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Парични средства в брой:		
В български лева	157,655	158,476
В чуждестранна валута	71,428	62,607
Парични средства на път:		
В български лева	1,862	1,173
В чуждестранна валута	220	18
Парични салда в Централната банка:		
Текуща сметка в български лева	1,564,600	1,077,200
Текуща сметка във валута	77	2
Резервен обезпечителен фонд RINGS	1,211	2,014
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ САЛДА В ЦЕНТРАЛНАТА БАНКА	1,797,053	1,301,490

Текущата сметка в БНБ се използва за пряко участие на паричния пазар и на пазара на държавни ценни книжа, както и за целите на междубанковия сетьлмент в страната.

Търговските банки в България са задължени да поддържат минимален резерв при БНБ. Задължителният минимален резерв, който е безлихвен, се определя като процент от привлечените средства в лева и в чуждестранна валута, периодично определян от БНБ. Тези резерви се регулират на месечна база, като недостигът по тях води до начисляването на наказателни лихви. Централната банка не налага ограничения върху използването на минималните резерви като дневни отклонения в рамките на едномесечния период за регулиране са допустими.

В съответствие с разпоредбите на Централната банка, Банката заделя резервен обезпечителен фонд за гарантиране плащанията през системата за брутен сетьлмент в реално време RINGS.

5 ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИ НА БАНКИ, НЕТНО

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Срочни депозити в местни банки		
В български лева	8,000	17,000
В чуждестранна валута	27,727	94,962
Срочни депозити в чуждестранни банки в чуждестранна валута	192,351	116,037
Ностро сметки в местни банки		
В български лева	152	13
В чуждестранна валута	5	6
Ностро сметки в чужди банки в чуждестранна валута	56,494	40,053
Обезценки за несъбирамост	(3,713)	(4,224)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ РЕСУРСИ И АВАНСИНА БАНКИ, НЕТНО	281,016	263,847

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

6

ВЗЕМАНИЯ ПО СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ОБРАТНО ИЗКУПУВАНЕ НА ЦЕННИ КНИЖА

Към 31 декември 2017 Банката има склучени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 196,910 хил. лв., в това число вземанията по лихви. Част от тях в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени със залог на български държавни ценни книжа на приблизително същата стойност. Останалата част в размер на 141,977 хил. лв. са обезпечени със залог на корпоративни ценни книжа, чиято стойност е по-голяма от стойността на предоставения ресурс. Падежът на тези споразумения е между януари и юни 2018.

Към 31 декември 2016 Банката има склучени споразумения с клауза за обратно изкупуване на обща стойност 199,258 хил. лв., в това число вземанията по лихви.

7

ФИНАНСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ

Финансовите активи, държани за търгуване, се състоят от търгуеми ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както и деривати, държани за търгуване, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Дългосрочни български държавни облигации	2	1,411
Чуждестранни държавни облигации	940	922
Български корпоративни ценни книжа	79,808	112,693
Деривати, държани за търгуване	1,025	21
 ОБЩО ЦЕННИ КНИЖА ЗА ТЪРГУВАНЕ	 81,775	 115,047

Дългосрочни български държавни облигации

Към 31 декември 2017 и 2016 дългосрочните облигации, съответно в размер на 2 хил. лв. и 1,411 хил. лв., са представени по справедлива стойност и включват ценни книжа, емитирани от българското правителство.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2017 и 2016 чуждестранните държавните облигации са в размер на 940 хил. лв. и 922 хил. лв. и са на страна извън Европейския съюз.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 Банката притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансови предприятия на стойност 79,808 хил. лв., като част от тях в размер на 56,031 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2017 Банката притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,661 хил. лв.

Към 31 декември 2017 Банката притежава облигации на две търговски дружества на стойност 12,116 хил. лв.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

7

ФИНАСОВИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ТЪРГУВАНЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2016 Банката притежава корпоративни ценни книжа на нефинансови и финансова предприятия на стойност 112,693 хил. лв., като част от тях в размер на 88,381 хил. лв. представляват част от капитала на български публични търговски дружества, които се търгуват на Българска фондова борса и са представени в отчета по справедлива стойност.

Към 31 декември 2016 Банката притежава дялове в договорни фондове на обща стойност 11,253 хил. лв.

Към 31 декември 2016 Банката притежава облигации на две търговски дружества на стойност 13,059 хил. лв.

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите държани за търгуване съответно в размер на 1,025 хил. лв. и 21 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Български ценни книжа, заложени като обезпечение

Към 31 декември 2017 и 2016 няма заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки държавни облигации, емитирани от българското правителство.

8

ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО

(а) Анализ по видове клиенти

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Граждани:		
В български лева	656,450	458,581
В чуждестранна валута	46,944	49,449
Предприятия:		
В български лева	815,324	824,700
В чуждестранна валута	814,397	918,290
	<hr/> 2,333,115	<hr/> 2,251,020
Обезценка за несъбирамост	<hr/> (118,221)	<hr/> (90,937)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,214,894	2,160,083

Представени кредити и аванси на клиенти към 31 декември 2017 включват депозити при международни финансови институции по маржин сделки с деривати в размер на 14 514 хил. лв. (2016: 243 хил. лв.), включително резултат от сделки.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

8. ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

(б) Анализ по икономически отрасли

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Селско и горско стопанство	59,114	65,064
Промишленост	81,919	74,752
Строителство	249,558	288,903
Търговия и финанси	1,010,851	1,075,182
Транспорт и комуникации	124,758	138,106
Граждани	703,394	508,030
Други	103,521	100,983
	2,333,115	2,251,020
Обезценка за несъбирамост	(118,221)	(90,937)
ОБЩО ПРЕДОСТАВЕНИ КРЕДИТИ И АВАНСИ НА КЛИЕНТИ, НЕТНО	2,214,894	2,160,083

(в) Лихвени проценти

Кредитите, отпуснати в български лева и чуждестранна валута, се олихвяват с променлив лихвен процент. Според условията по тези кредити, лихвеният процент се изчислява въз основа на базисен лихвен процент на Банката или друг лихвен индекс /SOFIBOR, EURIBOR, LIBOR/ плюс надбавка. Надбавката по редовните кредити е в границите от 2% до 6%, в зависимост от кредитния риск, отнасящ се за съответния кредитополучател, а по просрочените кредити се начислява допълнителна надбавка над договорения лихвен процент.

9 ДРУГИ АКТИВИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи	314	277
Текущи данъчни активи	13	6
Разходи за бъдещи периоди	2,169	2,258
Учредени вещни права за ползване на сгради	33,026	39,508
Активи, придобити от обезпечения	16,289	11,440
Други активи	7,198	8,312
ОБЩО ДРУГИ АКТИВИ	59,009	61,801

Разходите за бъдещи периоди представляват предплатени суми за реклама, наеми, застраховки и др.

Учредените вещни права за ползване на сгради са получени, както следва:

- през месец декември 2008 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за две масивни административни сгради, намиращи се в идеалния център на гр. София, които се използват за нуждите на Централното управление на Банката. Правото на ползване върху едната сграда е учредено за срок от 98 месеца за сумата от 5,372 хил. евро. Правото на ползване върху другата сграда е учредено за срок от 149 месеца за сумата от 15,598 хил. евро.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ) ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017 Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

9

ДРУГИ АКТИВИ(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- през месец юни 2010 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за четиринадесет массивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 120 месеца за сума в общ размер на 20,327 хил. лв.
- през месец декември 2010 е удължен срокът на правото на ползване върху една от административните сгради, намираща се в идеалния център на град София. Срокът е удължен с три месеца за сума в размер на 292 хил. евро.
- през месец юни 2011 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за единадесет массивни административни сгради, намиращи се в няколко големи градове на територията на страната, които ще се използват за клонове на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срок от 132 месеца за сума в общ размер на 12,797 хил. лв.
- в периода юли – декември 2014 от две български търговски дружества. Правата се отнасят за тринадесет массивни административни сгради, намиращи се в различни градове на територията на страната, които ще се използват за клонове и офиси на Банката. Правата на ползване върху сградите са учредени за срокове в рамките между 115 и 137 месеца за сума в общ размер на 11,937 хил. лв.
- през месец декември 2016 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят за самостоятелно обособени обекти /офиси/ в массивна административна сграда в гр. София, които ще се използват за осъществяване на банкова дейност. Правата на ползване върху самостоятелно обособените обекти /офиси/ са учредени за срок от 180 месеца за сума в размер на 2,100 хил. евро.
- през месец март 2017 от едно българско търговско дружество. Правата се отнасят до массивна административна сграда в гр. София, която ще се използва за осъществяване на банкова дейност. Правата на ползване върху сградата са учредени за срок от 24 месеца за сума в размер на 1,318 хил. евро.

В балансовата стойност на учредените вещни права са отразени и направените разходи за данъци и такси във връзка с учредяването им. Балансовата стойност за всяко едно право на ползване се амортизира на равни части за съответния период на ползването на сградите.

10

ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА, НЕТНО

Финансовите активи на разположение за продажба се състоят от капиталови и дългови ценни книжа, включващи размера на начислените лихви, на базата на техния оригинален матуритет, както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Средносрочни български държавни облигации	11,816	72,612
Дългосрочни български държавни облигации	289,688	355,278
Чуждестранни държавни облигации	165,111	109,922
Капиталови инвестиции във финансови институции	9	9
Капиталови инвестиции в нефинансови институции	79,841	78,439
Български корпоративни ценни книжа	36,258	42,589
Чуждестранни корпоративни ценни книжа	8,425	5,340
Обезценка за несъбирамост	<u>(1,830)</u>	-
ОБЩО ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА	589,318	664,189

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

**БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017**
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

10 ФИНАНСОВИ АКТИВИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ ЗА ПРОДАЖБА, НЕТНО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Български ценни книжа, заложени като обезпечение

Към 31 декември 2017 държавни облигации, еmitирани от българското правителство, в размер на 235,668 хил. лв. са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Към 31 декември 2016 държавни облигации, еmitирани от българското правителство, в размер на 139,061 хил. лв. са заложени като обезпечение за обслужване на бюджетни сметки.

Капиталови инвестиции във финансова институции

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции във финансова институции представляват акции в търговска банка.

Капиталови инвестиции в нефинансови институции

Към 31 декември 2017 капиталовите инвестиции в нефинансови институции представляват акции в търговски дружества и дялове в договорни фондове.

Към 31 декември 2017 г. стойността на капиталови инвестиции в нефинансови институции, които са оценени по справедлива стойност е в размер на 76,451 хил. лв. Останалата част от инвестициите в нефинансови институции се оценяват по цена на придобиване и към датата на настоящия финансов отчет са в размер на 3,390 хил. лв.

Български корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 българските корпоративни ценни книжа за продажба представляват облигации. Нито една от тези инвестиции не е в дъщерно дружество или асоциирано предприятие.

Чуждестранни държавни облигации

Към 31 декември 2017 държавните облигации са на страни от Европейския съюз.

Чуждестранни корпоративни ценни книжа

Към 31 декември 2017 чуждестранните корпоративни ценни книжа представляват облигации в чуждестранни търговски дружества.

11 ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

11.1. Инвестиция в дъщерно предприятие “Централна кооперативна банка” АД, Скопие, Република Македония

През 2008 Банката придобива контролно участие в капитала на дъщерното предприятие Централна кооперативна банка АД Скопие, Република Македония. През октомври 2009 са конвертирани 22,354 броя, притежавани от Банката, обикновени акции с право на глас в привилегированi акции без право на глас. През декември 2009 Централна кооперативна банка АД, Скопие е изтеглила 208 броя собствени привилегированi акции.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

11

ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

През 2010, в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирована акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 263,696 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 82.63% от капитала на дъщерното дружество.

През април 2010 Банката придобива 317,864 броя обикновени акции с право на глас от капитала на Статер банка, Куманово, Република Македония, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 5,975 броя привилегирована акции без право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината в резултат на Решение на Общото събрание на акционерите на дъщерното дружество, всички привилегирована акции без право на глас са конвертирани в обикновени акции с право на глас в съотношение, една привилегирована акция без право на глас срещу една обикновена акция с право на глас. Към 31 декември 2010 Банката притежава 323,839 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 93.79% от капитала на дъщерното дружество.

На 9 декември 2010 Общото събрание на акционерите на дъщерните дружества, Статер банка АД, Куманово и Централна кооперативна банка АД, Скопие приема спогодбата за вливане на Статер банка АД, Куманово към Централна кооперативна банка АД, Скопие. Съгласно спогодбата е взето решение за издаване на нова емисия обикновени акции на Централна кооперативна банка АД, Скопие. Обемът на тази емисия е 233,944 броя акции с номинал 41.2069 евро или 593,795,205 македонски динара. Емисията е предназначена само за акционерите на Статер банка АД, Куманово, като коефициентът на размяна на съществуващите акции на акционерите на Статер банка АД, Куманово с акциите от новата емисия е в съотношение 1:0.6776. В резултат на размяната Централна кооперативна банка АД, София за притежаваните към 31 декември 2010 година 323,839 броя обикновени акции от капитала на Статер банка АД Куманово придобива 219,425 броя обикновени акции от новата емисия на Централна кооперативна банка АД, Скопие.

На 3 януари 2011 се осъществява вливането на Статер банка АД, Куманово в Централна кооперативна банка АД, Скопие, като след тази дата цялото имущество на Статер банка АД, Куманово като преобразуващо се дружество премина към Централна кооперативна банка АД, Скопие, приемащо дружество. На 3 януари 2011 с Решение на Централния регистър на Република Македония Статер банка АД, Куманово престава да съществува като юридическо лице. След приключване на процеса на преобразуване, капиталът на Централна кооперативна банка АД, Скопие е разпределен в 553,087 броя обикновени акции с номинал 41.2069 евро.

Към 31 декември 2011 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35 % от капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в Централна кооперативна банка АД, Скопие, в резултат на което към 31 декември 2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 483,121 броя обикновени акции от капитала на Централна кооперативна банка АД, Скопие, което представлява 87.35% от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие в размер на 46,216 хил. лв.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

11 ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

11.2 Инвестиция в дъщерно предприятие УД ЦКБ Асетс Мениджмънт ЕАД, София, Република България

През декември 2011 Банката придобива 500,000 броя безналични, обикновени, поименни акции с право на глас с номинална стойност от 1 лев всяка, представляващи 100% от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество.

През периода 2012 – 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, в резултат на което към 31 декември 2017 Централна кооперативна банка АД, София притежава 500,000 броя обикновени акции от капитала на УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД, което представлява 100 % от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2017 и 2016 инвестицията на Банката в нейното дъщерно предприятие е в размер на 3,200 хил. лв.

11.3 Инвестиция в дъщерно предприятие АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация

През май 2012 Банката придобива 15,000,000 броя обикновени акции с право на глас с номинална стойност 10 рубли всяка от увеличението на капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, с което получава контролно участие в капитала на дъщерното дружество. Преди придобиването Банката притежава 1,422,630 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. На по-късен етап в рамките на годината Банката придобива допълнително 3,351 броя обикновени акции с право на глас от капитала на дъщерното дружество. Към 31 декември 2012 Банката притежава 16,425,981 броя обикновени акции с право на глас, представляващи 55.93 % от капитала на дъщерното дружество.

През 2013 Банката е придобила допълнително 71,924 броя акции от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2013 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 16,497,905 броя обикновени акции от капитала на ЗАО АКБ “ТатИнвестБанк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 56.20% от капитала на дъщерното дружество.

През март 2014 ЗАО АКБ „ТатИнвестБанк“ променя наименованието си на ЗАО „ИК Банк“.

През април 2014 Банката е придобила допълнително с опция 8,840,489 броя акции от капитала на ЗАО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация. На 26 юни 2014 УС на Банката взема решение за продажба на този миноритарен пакет акции, което решение да бъде представено за разглеждане и приемане от НС на банката. На 15 август 2014 НС на Банката приема представеното решение на УС на банката за продажба на миноритарния пакет. В тази връзка към 31 декември 2014 миноритарният пакет е представен в категорията Финансови активи на разположение за продажба. През втората половина на месец април 2016 с Решение на УС на Банката - майка, прието от Надзорния съвет на Банката - майка, е променено предходното решение, като с новото решение Банката - майка взема решение за продажба на мажоритарен пакет от капитала на дъщерното дружество АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация. В тази връзка към 31 декември 2017 и 2016 миноритарният пакет, представен към 31.12.2015 и 31.12.2014 в категорията Финансови активи на разположение за продажба, е представен заедно с останалите притежавани от Банката-майка акции като инвестиции в дъщерни предприятия.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

11 ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ПРЕДПРИЯТИЯ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

След допълнителното придобиване към 31 декември 2014 „Централна кооперативна банка“ АД София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капиталана ЗАО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

През периода 2015 - 2017 няма изменения в акционерното участие на Централна кооперативна банка АД, София в АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, в резултат на което към 31 декември 2017 и 31 декември 2016 Централна кооперативна банка АД, София притежава 25,338,394 броя обикновени акции от капиталана АО “ИК Банк”, гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация, което представлява 86.273 % от капитала на дъщерното дружество.

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31.12.2017 ‘000 лв.	участие %	31.12.2016 ‘000 лв.	участие %
“Централна кооперативна банка” АД, Скопие, УД “ЦКБ Асетс Мениджмънт” ЕАД АО “ИК Банк”,	Република Македония България Руска Федерация	Банкова дейност Финансов сектор Банкова дейност	46,216 3,200 34,917	87.35% 100.00% 86.27%	46,216 3,200 34,917	87.35% 100.00% 86.27%
			84,333		84,333	

12 ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

	Земя и сгради	Оборудване	Транспортни средства	Стопански инвентар	Разходи за придобиване на ДА	Други дълготрайни активи	Общо
1 януари 2016	74,309	36,281	7,391	26,222	2,722	26,352	173,277
Придобити	-	2,936	1,038	607	4,979	143	9,703
Излезли	-	(12)	(684)	(233)	(3,671)	-	(4,600)
31 декември 2016	74,309	39,205	7,745	26,596	4,030	26,495	178,380
Придобити	187	1,715	458	715	4,125	470	7,670
Излезли	-	(22)	(331)	(68)	(4,099)	-	(4,520)
31 декември 2017	74,496	40,898	7,872	27,243	4,056	26,965	181,530
Амортизация							
1 януари 2016	2,292	25,417	4,178	19,117	-	23,463	74,467
Начислена за периода, нетно	2,580	3,005	665	1,705	-	836	8,791
Амортизация на излезлите	-	(12)	(675)	(235)	-	-	(922)
31 декември 2016	4,872	28,410	4,168	20,587	-	24,299	82,336
Начислени за периода, нетно	2,585	3,114	756	1,398	-	631	8,484
Амортизация на излезлите	-	(22)	(244)	(44)	-	-	(310)
31 декември 2017	7,457	31,502	4,680	21,941	-	24,930	90,510
Нетна балансова стойност							
31 декември 2016	69,437	10,795	3,577	6,009	4,030	2,196	96,044
31 декември 2017	67,039	9,396	3,192	5,302	4,056	2,035	91,020

В разходите за придобиване на дълготрайни активи са включени и извършени от Банката ремонтни работи за преустройство на насти помещения в банкови офиси, които не са приключили към датата на изготвяне на индивидуалния отчет за финансовото състояние.

13 ЛИЗИНГ

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

13.1 Оперативен лизинг като лизингополучател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е склучила като лизингополучател за наемане на недвижими имоти, автомобили и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2017	11,785	23,922	5,679	41,386
Към 31 декември 2016	11,928	16,518	2,294	30,740

Лизинговите плащания, признати като разход за периода, възлизат на 13,609 хил. лв. (2016 г.: 14,162 хил. лв.).

13.2 Оперативен лизинг като лизингодател

Бъдещите минимални плащания по договори за оперативен лизинг, които Банката е склучила като лизингодател за отдаване под наем на недвижими имоти и други дълготрайни материални активи, са представени както следва:

	Дължими минимални лизингови плащания			
	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо
Към 31 декември 2017	1,173	2,909	1,385	5,467
Към 31 декември 2016	1,201	3,386	1,646	6,233

Лизинговите плащания, признати като приход за периода, възлизат на 1,401 хил. лв. (2016 г.: 1,354 хил. лв.).

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

14 ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	Земя	Сгради	Общо
1 януари 2016			
Придобити	159	17,578	17,737
Излезли	-	-	-
31 декември 2016			
Придобити	159	17,578	17,737
Излезли	-	-	-
31 декември 2017			
	159	17,578	17,737

Амортизация

1 януари 2016			
Начислена за периода, нетно	-	515	515
Амортизация на излезлите	-	-	-
31 декември 2016			
Начислена за периода, нетно	-	515	515
Амортизация на излезлите	-	703	703
31 декември 2017			
Нетна балансова стойност	-	1,218	1,218
31 декември 2016	159	17,063	17,222
31 декември 2017	159	16,360	16,519

Инвестиционните имоти на Банката към 31 декември 2016 и 31 декември 2017 се състоят от земя и търговски сгради, една част от които са отдадени под наем за период от 10 години. Приходите от наем на инвестиционни имоти за годините, приключващи на 31 декември 2016 и 31 декември 2017 са в размер на 117 хил. лв. и 176 хил. лв.

Справедлива стойност на инвестиционните имоти

Справедливата стойност на инвестиционните имоти към 31 декември 2017 е в размер на 18,435 хил. лв. и е определена от лицензирани външни оценители, притежаващи съответните признати професионални квалификации и опит в оценяването на имоти от подобни категории и местоположение като тези на инвестиционните имоти на Банката.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

15 НЕТЕКУЩИ АКТИВИ, ДЪРЖАНИ ЗА ПРОДАЖБА

Като нетекущи активи, държани за продажба, са представени недвижими имоти и движими вещи, придобити от Банката като кредитор по отпуснати и необслужвани кредити. Тези активи няма да бъдат използвани от Банката в дейността ѝ, поради което са предприети действия за тяхната продажба през 2018 година.

Движението на нетекущите активи, държани за продажба, през годината е както следва:

	ХИЛ. ЛВ.
Салдо на 01.01.2016	2,537
Придобити	19,257
Отписани	(3,537)
Рекласифицирани	(11,440)
Салдо на 31.12.2016	<u>6,817</u>
Придобити	436
Отписани	(2,404)
Рекласифицирани	(4,849)
Салдо на 31.12.2017	<u>-</u>

Активи в размер на 11,440 хил. лв., които към 31 декември 2016 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени през 2016 в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

Активи в размер на 4,849 хил. лв., които към 31 декември 2017 не отговарят на критериите за класифициране като държани за продажба, са прехвърлени през 2017 в позиция „Други активи“ и отчетени съобразно изискванията на МСС 2 Материални запаси (виж бел. 9).

16 ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити от местни банки:		
- в български лева	756	486
- в чуждестранна валута	3,847	7,200
Безсрочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	896	1,831
Срочни депозити от чуждестранни банки в чуждестранна валута	489	486
Срочни депозити от местни банки в чуждестранна валута	2,446	2,448
ОБЩО ДЕПОЗИТИ ОТ БАНКИ	8,434	12,451

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

17 ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ

(а) Анализ по срочност и вид валута

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Безсрочни депозити		
В лева	1,108,577	870,614
В чуждестранна валута	<u>167,403</u>	<u>143,222</u>
	1,275,980	1,013,836
Срочни депозити		
В лева	1,261,923	1,214,932
В чуждестранна валута	<u>859,327</u>	<u>863,519</u>
	2,121,250	2,078,451
Спестовни влогове		
В лева	990,327	914,839
В чуждестранна валута	<u>448,486</u>	<u>435,973</u>
	1,438,813	1,350,812
Други депозити		
В лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	<u>3280</u>	<u>870</u>
	23,030	14,416
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	4,859,073	4,457,515

(б) Анализ по вид клиент и вид валута

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Депозити на граждани		
В български лева	2,312,471	2,152,129
В чуждестранна валута	<u>1,278,324</u>	<u>1,242,109</u>
	3,590,795	3,394,238
Депозити на предприятия		
В български лева	1,046,906	848,742
В чуждестранна валута	<u>198,342</u>	<u>200,119</u>
	1,245,248	1,048,861
Депозити на други институции		
В български лева	19,750	13,546
В чуждестранна валута	<u>3280</u>	<u>870</u>
	23,030	14,416
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ДРУГИ ДЕПОЗАНТИ	4,859,073	4,457,515

18 ДРУГИ ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА

Към 31 декември 2016 другите привлечени средства представляват финансиране от Държавен фонд “Земеделие” в размер на 39 хил. лв. (вкл. начислены лихви) за отпускане на кредити на селскостопанския сектор.

Към 31 декември 2017 финансирането е приключено.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

19 ЕМИТИРАНИ ОБЛИГАЦИИ

През декември 2013 Банката е издала чрез публично предлагане емисия конвертируеми облигации в размер на 36,000,000 евро, разпределени в 36,000 броя облигации с номинална стойност от 1,000 евро. Облигациите са подчинени, необезпечени, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, безналични, конвертируеми в обикновени акции на Банката. Облигационният заем е сключен за срок от 7 години при 4.5% годишна лихва, като главницата по заема се заплаща еднократно на падежа на емисията – 10.12.2020. Лихвените плащания се извършват веднъж годишно с падежи, както следва: 10.12.2014, 10.12.2015, 10.12.2016, 10.12.2017, 10.12.2018, 10.12.2019 и 10.12.2020. Съгласно условията на емисията облигационерите нямат право на предсрочна изискуемост на лихви и главница по облигационния заем, включително при неизпълнение от страна на емитента, освен при наличие на определени условия към момента на плащането и след предварително разрешение на БНБ. Изменения и допълнения в условията по облигационната емисия могат да бъдат извършвани само при наличие на предварително писмено разрешение на БНБ. През месец декември 2016 настъпи второто лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,620 хил.евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2016 е в размер на 70,126 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

През месец декември 2016 след предварително разрешение на БНБ са извършени промени в условията на облигационната емисия, съобразно които:

- Датата на падеж на облигационната емисия се променя от 7 години след датата на Емисията на 10 години след датата на Емисията. Дата на падеж на облигационната емисия след промяната е 10.12.2023.
- Дължимата лихва по облигационната емисия се променя от 4.5% на 3.6% годишно, считано от 11.12.2016 (денят, следващ датата на падеж на предстоящото за 2016 лихвено плащане).

През месец декември 2017 настъпи поредното лихвено плащане по облигационната емисия в размер на 1,296 хил.евро, която сума е изплатена на облигационерите. Стойността на задължението към 31 декември 2017 е в размер на 70,235 хил. лв., в т.ч. задължения за лихви и отразени разходи свързани с издаването на емисията.

20 ПРОВИЗИИ

Провизии по съдебни дела се признават, когато на база експертна правна оценка се установи, че е по-вероятно Банката да трябва да посрещне тези задължения в близко бъдеще. Към 31 декември 2016 Банката е извършила анализ на заведените срещу нея съдебни дела и е начислила провизии по тях в размер на 1,034 хил. лв.

През 2017 Банката е извършила плащане по заведеното срещу нея съдебно дело, по което през 2016 е формирала провизия.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Съдебни дела	-	1,034
ОБЩО ПРОВИЗИИ ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯ	-	1,034

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

21 ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Задължения към персонала по неизползван платен отпуск	2,410	1,516
Деривати, държани за търгуване	3,396	209
Други задължения	4,905	7,730
Задължения към персонала при пенсиониране	848	—
Приходи за бъдещи периоди	554	578
Отсрочени данъчни пасиви	377	377
ОБЩО ДРУГИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	12,490	10,410

Деривати, държани за търгуване

Към 31 декември 2017 и 2016 дериватите, държани за търгуване, в размер на 3,396 хил. лв. и 209 хил. лв. са представени по справедлива стойност и включват сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар.

Задължения към персонала при пенсиониране

Към 31 декември 2017 Банката е изчислила ефекта на бъдещите задължения за пенсии към персонала, като е формирала и отразила съответна провизия в индивидуалния отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за определения ефект за 10 годишен период от време. Периода след 10-ата година има голяма отдалеченост във времето, поради което има наличие на значителна несигурност относно реализацията на допусканията свързани с бъдещи събития и обстоятелства, което поражда недостатъчна надеждност на определения ефект за този период. Финансовите допускания, използвани от Банката, се прилагат при прогнозирането на развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на неговата настояща стойност, чрез определяне на лихвените проценти за дисконтиране и увеличение на доходите. При определянето на пенсионните задължения банката е използвала дисконтов процент от 3.64% и увеличение на възнагражденията с 0.06% годишно. В процеса по определянето на пенсионните задължения Банката е използвала консултантски услуги, извършени от лицензиран актьор.

22 СОБСТВЕН КАПИТАЛ

22.1 Емитиран капитал

Към 31 декември 2017 и 2016 емитираният, поискан и изцяло внесен акционерен капитал на Банката се състои от 113,154,291 броя обикновени акции с право на глас, с номинална стойност от 1 лев за всяка акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Банката.

Предприятието-майка на Банката, ЦКБ Груп ЕАД, е дъщерно дружество на Химимпорт АД, което е публично дружество и книжката му се търгуват на Българска фондова борса.

Основни акционери	2017		2016	
	Капитал	Процент	Капитал	Процент
ЦКБ Груп ЕАД	77,584	68.56	77,584	68.56
Химимпорт АД	7,475	6.61	7,524	6.65
ЗАД Армеец АД	3,851	3.40	3,851	3.40
Универсален пенсионен фонд				
Съгласие	4,854	4.29	4,829	4.27
Други	19,390	17.14	19,366	17.12
	113,154	100	113,154	100

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

22. СОБСТВЕН КАПИТАЛ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

22.2 Резерви, включително неразпределена печалба

Резервите, включително неразпределена печалба, към 31 декември 2017 включват неразпределима част в размер на 7,059 хил. лв. и разпределима част в размер на 198,000 хил. лв.

22.3 Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв е формиран от преоценка на финансови инструменти на разположение за продажба.

23 ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ И РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Приходи от лихви по видове източници:		
Кредити	128,559	133,293
Ценни книжа	13,435	15,540
Депозити в банки	2,830	1,307
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ЛИХВИ	144,824	150,140
Разходи за лихви по видове източници:		
Депозити на клиенти	18,556	34,204
Депозити на банки	307	287
Отрицателна лихва върху свръх резерви при БНБ	4,311	2,153
Емитирани облигации	2,535	3,130
Други	267	62
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ЛИХВИ	25,976	39,836

24 ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Отпускане и погасяване на кредити	2,774	2,240
Обслужване задбалансови ангажименти	868	1,063
Обслужване на сметки	13,486	12,446
Банкови преводи в страната и чужбина	23,725	23,798
Други приходи	11,524	10,950
ОБЩО ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ	52,377	50,497

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

24 ПРИХОДИ ОТ ТАКСИ И КОМИСИОНИ И РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Обслужване на сметки	503	230
Банкови преводи в страната и чужбина	6,835	5,985
Ценни книжа	150	68
Освобождаване на ценни пратки	459	319
Други разходи	372	559
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ТАКСИ И КОМИСИОНИ	8,319	7,161

25 НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Печалба от операции с ценни книжа на разположение за продажба, нетно	14,598	13,119
Печалба от операции с ценни книжа, държани до падеж, нетно (Загуба)/ печалба от операции с ценни книжа, държани за търгуване, нетно	(2,696)	551
Печалба от преоценка на ценни книжа, държани за търгуване, нетно	8,726	6,201
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ОПЕРАЦИИ С ЦЕННИ КНИЖА, НЕТНО	20,628	20,367

26 НЕТНИ ПЕЧАЛБИ ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

Нетната печалба от промяна на валутни курсове е в резултат на:

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
(Загуба)/Печалба от сделки, нетно	(591)	1,796
Печалба от преоценка, нетно	1,086	4,159
ОБЩО ПЕЧАЛБА ОТ ПРОМЯНА НА ВАЛУТНИ КУРСОВЕ, НЕТНО	495	5,955

Печалбата от сделки представлява нетната печалба, възникваща от покупко-продажба на чуждестранни валути. Печалбата от преоценка представлява печалба от преоценката в български лева на активите и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

27 ДРУГИ НЕТНИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Приходи от дивиденти	2,186	1,630
Приходи от цесионни договори	184	86
Приходи от продажба на дълготрайни материални активи	24	48
Приходи от продажба на нетекущи активи, държани за продажба	233	216
Други приходи от дейността	<u>2,522</u>	<u>2,187</u>
ОБЩО ДРУГИ ПРИХОДИ ОТ ДЕЙНОСТТА, НЕТНО	<u>5,149</u>	<u>4,167</u>

Приходите от цесионни договори през 2017 произтичат от прехвърлени от страна на Банката чрез договори за цесия парични вземания. През 2016 приходите от цесионни договори са в размер на 86 хил. лв.

28 РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Заплати и други разходи за персонала	38,807	35,942
Административни и маркетингови разходи	46,563	47,288
Други разходи	22,864	22,498
Амортизация	9,187	9,306
Материали и ремонти	<u>2,509</u>	<u>2,800</u>
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	<u>119,930</u>	<u>117,834</u>

В разходите за дейността са отразени и начислените за 2017 и 2016 на регистрираните одиторите суми за независим финансов одит в размер на 826 хил.лв. за 2017, в т.ч. 666 хил.лв. за независим финансов одит и 160 хил.лв. за други услуги, и 578 хил. за 2016, в т.ч. 448 хил.лв. за независим финансов одит и 130 хил.лв. за други услуги.

29 ОБЕЗЦЕНКИ ЗА НЕСЪБИРАЕМОСТ

	Фин.активи на разполож. за продажба (виж бел.10)	Предоставени ресурси и аванси на банки (виж бел.5)	Предоставени кредити на клиенти (виж бел.8)	Общо
САЛДО КЪМ 1 ЯНУАРИ 2016	-	4,075	56,573	60,648
Начислени за периода	-	149	44,812	44,961
Освободени през периода	-	-	(10,321)	(10,321)
Отписани	-	-	(127)	(127)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2016	-	4,224	90,937	95,161
Начислени за периода	1,830	-	40,240	42,070
Освободени през периода	-	(511)	(10,832)	(11,343)
Отписани	-	-	(2,124)	(2,124)
САЛДО КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2017	1,830	3,713	118,221	123,764

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

30 ДАНЪЦИ

Разходите за данъци са представени както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Разходи за текущи данъци	2,437	3,977
Приходи (разходи) от отсрочени данъци, свързани с възникването или промяната на отсрочени данъчни активи и пасиви	(730)	46
ОБЩО РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,707	4,023

Разходите за текущи данъци представляват сумата на платимия данък според българското законодателство и законните данъчни ставки от 10% за 2017 и 2016. Приходите или разходите за отсрочени данъци произлизат от промяната на преносната стойност на отсрочените данъчни активи и отсрочените данъчни пасиви. Отсрочените данъчни активи и пасиви към 31 декември 2017 и 2016 са изчислени на база данъчна ставка в размер на 10%, в сила за 2018 и 2017.

Отсрочените данъчни активи са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни активи:		
Други задължения (неизползвани отпуски)	227	171
Задължения към персонала при пенсиониране	85	-
Провизии за задължения	-	104
Дълготрайни материални и нематериални активи	2	2
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН АКТИВ	314	277

Отсрочените данъчни пасиви са както следва:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Отсрочени данъчни пасиви:		
Сливане на дружества през 2010	209	209
Вливане на дружество през 2016	168	168
ОТСРОЧЕН ДАНЪЧЕН ПАСИВ	377	377

Връзката между разходите за данъци в отчета за всеобхватния доход и счетоводната печалба е както следва:

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Печалба преди данъци	38,521	30,621
Данъци по приложими данъчни ставки: 10% за 2017 и 10% за 2016	3,852	3,062
Данъчен ефект от необлагаеми приходи/ неданъчно намалени разходи от сделки с акции на регулирана местна борса, дивиденти и др., нетно	(2,145)	961
РАЗХОДИ ЗА ДАНЪЦИ	1,707	4,023
ЕФЕКТИВНА ДАНЪЧНА СТАВКА	4.43%	13.14%

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

31 ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	36,814	26,598
Средно претеглен брой акции	<u>113,154,291</u>	<u>113,154,291</u>
ДОХОД НА АКЦИЯ (В ЛЕВА)	0.33	0.24

Основният доход на акция е определен като нетната печалба за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, разделена на средно претегления брой на обикновените акции в обръщение, за годината, приключваща, съответно на 31 декември 2017 и 2016.

	Годината, приключваща на <u>31.12.2017</u>	Годината, приключваща на <u>31.12.2016</u>
Коригирана нетна печалба след данъчно облагане (в хил. лв.)	39,096	29,415
Средно претеглен брой акции	<u>135,020,713</u>	<u>135,020,713</u>
ДОХОД НА АКЦИЯ С НАМАЛЕНА СТОЙНОСТ (В ЛЕВА)	0.29	0.22

Коригираната нетна печалба за нуждите на определянето на дохода на акция с намалена стойност е изчислена чрез коригиране на нетната печалба за периода с разходите за лихви по.emитирана облигационна емисия.

32 УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Общата сума на условните задължения в края на годината са както следва:

	Към <u>31.12.2017</u>	Към <u>31.12.2016</u>
Банкови гаранции		
В български лева	38,096	41,058
В чуждестранна валута	15,492	14,834
Неотменими ангажименти	109,159	118,784
Други условни задължения	-	134
ОБЩО УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	162,747	174,810

Към 31 декември 2017 и 2016 Банката има склучени договори за отпускане на кредити на клиенти за общата сума съответно от 109,159 хил. лв. и 118,784 хил. лв. Бъдещото усвояване на тази сума зависи от това дали кредитополучателите отговарят на определени критерии, включително дали не е регистрирано просрочие по предишни траншове на кредитите, предоставяне на обезпечение с определено качество и ликвидност и други.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

33 АНАЛИЗ НА ПРОМЕННИТЕ В ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИТЕ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Годината, приключваща на 31.12.2017	Годината, приключваща на 31.12.2016
Парични средства	231,165	222,274
Парични средства в Централната Банка	1,565,888	1,079,216
Предоставени ресурси и аванси на банки с падеж до 3 месеца	266,953	247,633
ОБЩО ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ	2,064,006	1,549,123

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ

Рискът в дейността на Банката, свързан с финансови инструменти, е възможността фактическите постъпления от притежаваните финансови инструменти да не съответстват на очакваните. Спецификата на банковата дейност извежда необходимостта от прилагането на адекватни системи за навременното идентифициране и управление на различните видове риск, като от особено значение са процедурите за управление на рисковете, механизмите за поддържането им в приемливи граници, оптималната ликвидност и диверсификация на портфейла. Основната цел, при управлението на риска, е по изчерпателен и категоричен начин да представя и анализира видовете риск, на които е изложена Банката.

Системата за управление на риска изпълнява превантивни функции за предотвратяване на загуби и контролиране размера на допуснатите такива и включва:

- политика за управление на риска;
- правила, методи и процедури за оценка и управление на рисковете;
- организационна структура за управление на рисковете;
- параметри и лимити за извършване на сделки и операции;
- процедури за отчитане, оценка, информиране и последващ контрол на рисковете.

Основните принципи, залегнали в политиката на Банката по управлението на риска са:

- принципът на разделяне на отговорностите между тези, които поемат риска и тези, които го управляват;
- принципът на "предпазливост", който предполага отчитането на едновременната проява на най-неблагоприятния случай за всеки от рисковопретеглените активи;
- принципът за управление на риска при източника.

Организационната структура за управление на риска е централизирана, и е структурирана според нивата на компетенции както следва:

- Управителен съвет - определя допустимите нива на риск на Банката в рамките на възприетата стратегия за развитие;
- Специализирани колективни органи - изготвят предложения до УС, Изпълнителните директори и Прокуриса по отношение рамката и основните параметри на дейността по управление на риска;
- Изпълнителни директори и Прокурис - осъществяват общия контрол, организират и ръководят процеса на одобрение и прилагане на адекватни политики и процедури в рамките на приетата от Банката стратегия за управление на риска;

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Ръководители на структурни звена на Банката – прилагат възприетата политика по управление на риска при организиране на дейността на съответните организационни единици.

Притежаваните от Банката експозиции в дериватни финансови инструменти, са представени по справедлива стойност сделки по покупка и продажба на валута, форуърдни договори и валутни суапове на открития пазар. Тези сделки, търгувани от страна на Банката за собствена сметка, не са със съществен размер и Банката не е изложена на съществени рискове произтичащи от тези инструменти.

Естеството и същността на рисковете, на които са изложени финансовите инструменти, притежавани от Банката са следните:

Кредитен риск

Кредитният риск представлява вероятност от загуба, породена от невъзможност на контрагента да изпълни в срок или изобщо да не изпълни задълженията си. Банката управлява кредитния риск, присъщ както за банковия, така и за търговския портфейл. За отделните бизнес сегменти Банката прилага индивидуални кредитни политики.

За ограничаване на кредитния риск в Банката действа система от лимити по класове експозиции, бизнес сектори, географски райони, клиентски профил и групи кредити, носители на общ риск. Лимитите определят рисковия апетит и рисковия толеранс към кредитен риск и плановата аллокация на капитала, необходим за неговото покритие.

За редуциране на кредитния риск се приемат подходящи по вид и стойност обезпечения и гаранции, съобразно Вътрешните правила, прилагания подход за изчисляване на капиталовите изисквания и действащото банковото законодателство.

Паричните средства и паричните салда в Централната банка в размер на 1,797,053хил. лв. не носят кредитен риск за Банката поради тяхното естество и възможността Банката да разполага с тях.

Предоставените ресурси и аванси на банки в размер на 281,016хил. лв. представляват преди всичко депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 7 дни. Тези финансови активи носят кредитен риск, чиято максимална изложеност според политиката на Банката в процентно изражение може да бъде 20%, 50% и 100%, като процентното изражение се определя в зависимост от качествената характеристика на финансовата институция.

Вземанията по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа в размер от 196,910 хил. лв. носят кредитен риск за Банката в зависимост от предоставеното обезпечение. Една част от вземанията в размер на 54,933 хил. лв. са обезпечени с държавни ценни книжа, емитирани от Република България, които не носят кредитен риск за Банката поради гарантирането им от българската държава. Останалата част от вземанията в размер на 141 977 хил. лв. са обезпечени с корпоративни ценни книжа и носят съответно: 136,766 хил.лв. - 100% риск и 5,211 хил.лв. - 150% риск.

Финансовите активи, държани за търгуване, в размер на 81,775хил. лв. носят основно пазарен риск за Банката, който е разгледан в оповестяванията, свързани с пазарния риск.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Капиталовите ценни книжа на разположение за продажба, в размер на 79,850 хил. лв., представляват акции във финансова и нефинансова предприятия и дялове в договорни фондове, които носят кредитен рисък, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 79,850 хил. лв. в абсолютна сума.

Дългови ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от Република България, в размер на 301,504 хил. лв. не носят кредитен рисък за Банката поради гарантирането им от Българската държава. Дългови ценни книжа на разположение за продажба и емитирани от други европейски държави в размер на 165,111 хил. лв., носят кредитен рисък за Банката в зависимост от държавата емитент.

Дълговите ценни книжа на разположение за продажба, и емитирани от местни и чуждестранни търговски дружества в размер на 42,853 хил. лв., носят кредитен рисък за Банката, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 42,853 хил. лв. в абсолютна сума.

Инвестициите в дъщерните предприятия на Банката, Централна кооперативна банка АД, Скопие, Република Македония, АО "ИК Банк", гр. Казан, Република Татарстан, Руска Федерация и УД "ЦКБ Асетс Мениджмънт" ЕАД, София, Република България в общ размер на 84,333 хил. лв. носят кредитен рисък, чиято максимална изложеност в процентно отношение е 100% или 84,333 хил. лв. в абсолютна сума.

Предоставените кредити и аванси на клиенти с отчетна стойност в размер на 2,214,894 хил. лв. носят кредитен рисък за Банката. За определянето на размера на изложеност на Банката към този рисък, се извършва анализ на индивидуалния рисък за Банката, произтичащ от всяка конкретно определена експозиция, като Банката прилага критериите за оценка и класификация на рисковите експозиции, заложени в банковото законодателство на Република България и в МСФО. Съобразно тези критерии и извършения анализ, максималната изложеност на Банката за кредитен рисък е в размер на 1,785,151 хил. лв. С цел минимизирането на кредитния рисък в процеса на кредитиране се прилагат детайллизирани процедури относно анализа на икономическата целесъобразност на всеки един проект, видовете обезпечение, приемливи за Банката, контрола върху използването на отпуснатите средства и администрирането, свързано с тази дейност.

Банката поддържа отношение на обща капиталова адекватност над нормативните изисквания, основно като мярка срещу риска от концентрации. Приемането и контролът върху лимитите за кредитен рисък ограничават концентрациите на рисковите експозиции по географски райони, отрасли, бизнес сегменти и групи кредити, носители на общ рисък.

Банката е възприела методология за изчисляване на провизиите за обезценка на кредити и аванси на клиенти съобразно МСФО.

Към 31 декември 2017 размерът на формираните от Банката провизии за покриване на загуби от обезценка на кредити и аванси е в размер на 118,221 хил. лв.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

**БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017**
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

**34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ
(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)**

Качество на кредитния портфейл

Класификационни групи към 31 декември 2017:

Дълг	По предоставени кредити		Неуисвоен ангажимент	По предоставени гаранции	
	Група	Размер	Провизии	Размер	Провизии
Обслужвани	2,107,057	19,226	86,800	53,538	-
Необслужвани	226,058	98,995	358	50	-
Общо	2,333,115	118,221	87,158	53,588	-

Класификационни групи към 31 декември 2016:

Дълг	По предоставени кредити		Неуисвоен ангажимент	По предоставени гаранции	
	Група	Размер	Провизии	Размер	Провизии
Обслужвани	2,030,192	13,434	88,381	55,831	-
Необслужвани	220,828	77,503	403	61	-
Общо	2,251,020	90,937	88,784	55,892	-

Предоставените от Банката кредити могат да се обобщят в следната таблица:

Наименование на группите	31.12.2017		31.12.2016	
	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти	Кредити, предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване	Кредити, предоставени на нефинансови клиенти	Кредити, предоставени на банки и вземания по споразумения с клауза за обратно изкупуване
	хил. лв.		хил. лв.	
Непрочечени и необезценени на индивидуална основа	2,047,509	196,911	1,933,467	199,258
Прочечени, но необезценени на индивидуална основа	95,197	-	133,978	-
Обезценени на индивидуална основа	190,409	-	183,575	-
Общо	2,333,115	196,911	2,251,020	199,258
Заделени провизии	(118,221)	-	(90,937)	-
Нетни кредити	2,214,894	196,911	2,160,083	199,258

Към 31 декември 2017 и 2016 преобладаващата част от кредитите, представени като просрочени, но необезценени на индивидуална основа, представляват кредити, по които са допуснати просрочия в рамките до 30 дни. Банката счита, че подобни инцидентни просрочия не са индикация за обезценка на тези кредити.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Кредити и аванси, които не са нито просрочени, нито обезценени на индивидуална основа, са представени в следната таблица:

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	19,865	19,792
Потребителски кредити	364,386	270,747
Ипотечни кредити	245,706	143,308
Корпоративни клиенти	<u>1,417,552</u>	<u>1,499,620</u>
Общо	<u>2,047,509</u>	<u>1,933,467</u>

Стойността на кредитите, които са просрочени, но не са обезценени на индивидуална основа, е представена в таблицата по-долу. Преобладаващата част от тези кредити не са обезценени поради това, че са допуснали инцидентни просрочия до 30 дни, което не води до необходимостта от тяхното обезценяване.

	Към 31.12.2017	Към 31.12.2016
Физически лица		
Кредитни карти и овърдрафти	10,767	11,836
Потребителски кредити	34,589	31,583
Ипотечни кредити	14,601	15,143
Корпоративни клиенти	<u>35,240</u>	<u>75,416</u>
Общо	<u>95,197</u>	<u>133,978</u>

Отчетната стойност на кредитите, за които има начислена провизия на индивидуална основа към 31 декември 2017 и 2016 е 190,409 хил. лв. и 183,575 хил. лв. Тези суми не включват паричните потоци от усвояване на обезпечение по тези кредити.

	Отчетна стойност преди обезценка	Обезценка	Балансова стойност след обезценка
31 декември 2017			
Потребителски кредити	11,479	10,542	937
Ипотечни кредити	2,001	-	2,001
Корпоративни клиенти	<u>176,929</u>	<u>77,998</u>	<u>98,931</u>
Общо	<u>190,409</u>	<u>88,540</u>	<u>101,869</u>
 31 декември 2016			
Потребителски кредити	12,350	9,657	2,693
Ипотечни кредити	1,996	-	1,996
Корпоративни клиенти	<u>169,229</u>	<u>58,423</u>	<u>110,806</u>
Общо	<u>183,575</u>	<u>68,080</u>	<u>115,495</u>

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ) ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Общият размер на нетната експозиция за 2017 и 2016 на 5-те най-големи експозиции е съответно 296,143 хил. лв. и 318,549 хил. лв. и представлява съответно 12,69% и 14,75% от кредитите и авансите на клиенти на Банката.

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2017:

Сегмент	Група обслужвани	Размер	в т. ч просрочия по					Провизии	Неусвоен ангажимент
			Брой сделки	Дълг	главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	82,686	663,646	547	176	-	-	2,401	48,895
	необслужвани	4,675	39,748	2,242	1,773	17,367	19,059	251	
Общо	обслужвани	87,361	703,394	2,789	1,949	17,367	21,460	49,146	
		613	1,430,315	249	116	-	16,824	37,327	
Корпоративно	обслужвани	196	186,315	28,428	7,374	60,069	79,937	107	
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
Общо	обслужвани	809	1,616,630	28,677	7,490	60,069	96,761	37,434	
		6	13,091	-	-	-	-	578	
Бюджет	обслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
Общо	Общо портфейл	6	13,091	-	-	-	-	-	578
		88,176	2,333,115	31,466	9,439	77,436	118,221	87,158	

Бизнес-сегмент, класификационна група и просрочия към 31 декември 2016:

Сегмент	Група обслужвани	Размер	в т. ч просрочия по					Провизии	Неусвоен ангажимент
			Брой сделки	Дълг	главница	лихва	Съдебни вземания		
Дребно	обслужвани	77,703	467,342	790	222	-	-	2,121	45,937
	необслужвани	5,088	40,688	2,078	2,038	15,514	17,043	296	
Общо	обслужвани	82,791	508,030	2,868	2,260	15,514	19,164	46,233	
		705	1,549,924	5,933	3,011	-	11,313	41,887	
Корпоративно	обслужвани	199	180,140	43,790	10,401	55,625	60,460	107	
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
Общо	обслужвани	904	1,730,064	49,723	13,412	55,625	71,773	41,994	
		7	12,926	-	-	-	-	557	
Бюджет	обслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
	необслужвани	-	-	-	-	-	-	-	
Общо	Общо портфейл	7	12,926	-	-	-	-	-	557
		83,702	2,251,020	52,591	15,672	71,139	90,937	88,784	

Кредитни експозиции с мерки за преструктуриране

Като експозиции с мерки за преструктуриране Банката приема кредитни експозиции, по които са изменени първоначалните условия на договора, предизвикани от влошаване на финансовото състояние на дължника, водещо до невъзможност да се изплати в срок пълния размер на дълга и които отстъпки банката не би дала при други обстоятелства.

Измененията в първоначалните условия на договора във връзка с прилагане на мерките за преструктуриране могат да включват:

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

- Намаление/отписване/ на дълга или част от него;
- Замяна на част от дълга срещу собственост;
- Рефинансиране на експозиции, които дължникът не е в състояние да изпълни при текущите условия на договора;
- Когато условията на договора включват по-благоприятни срокове за изплащане на задълженията в сравнение със сроковете, които Банката би предложила на клиенти с подобен рисков профил;
- Намаление на лихвения процент по договора, с изключение на промяна в договорения лихвен процент, породена от промените в пазарните лихвени нива.

Информацията относно експозициите с мерки за преструктуриране е както следва:

2017

	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	276,255	1,574
Обезценка	(44,124)	(452)
Стойност след обезценка	232,131	1,122

2016

	Корпоративни клиенти	Физически лица
Стойност преди обезценка	150,854	1,297
Обезценка	(26,339)	(533)
Стойност след обезценка	124,515	764

Към 31 декември 2017, експозиции към корпоративни клиенти със стойност преди обезценка в размер 150,068 хил.lv. представляват обслужвани експозиции, по които не са допуснати просрочия.

Обезпечения по предоставени кредити

Жилищни ипотечни кредити на физически лица

Таблицата по-долу представя балансовата стойност на предоставените жилищни ипотечни кредити на физически лица според коефициент на обезценост (loan-to-value). Коефициентът се изчислява като съотношение на брутната стойност на кредитната експозиция към стойността на обезпечението. Стойността на обезпечението по жилищните ипотечни кредити се определя при отпускане на кредита и се обновява при настъпили съществени промени в цените на жилищния пазар.

Коефициент на обезценост (loan-to-value)	2017	2016
По-малко от 50%	57,507	40,993
От 50% до 75%	105,019	62,458
От 75% до 90%	89,197	47,978
От 90% до 100%	7,431	6,157
Над 100%	3,534	2,284
Общо	262,688	159,870

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Представени кредити на юридически лица

По отношение на кредитите предоставени на юридически лица Банката определя като най-подходящ показател за рискова изложеност кредитоспособността на всеки отделен клиент. За това и Банката е възприела подход за индивидуална кредитна оценка и тестване за обезценка на кредити предоставени на предприятия. За да гарантира допълнителна сигурност, освен регулярното наблюдаване на финансовото състояние на предприятията кредитополучатели, Банката изисква да бъдат учредени и обезпечения по кредитните експозиции. Банката приема за обезпечения по кредити на юридически лица ипотеки на недвижими имоти, залог на търговско предприятие, особен залог на материални активи, както и други гаранции и права на собственост.

Банката периодично анализира и обновява стойността на обезпеченията взимайки предвид настъпили съществени промени на пазарната среда, нормативната уредба или други настъпили обстоятелства. При наличие на понижение в стойността на обезпечението, в резултат на което Банката счита, че то не е достатъчно, Банката изисква от дължника да бъдат учредени допълнителни обезпечения като поставя определен срок, в който допълването да бъде изпълнено.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се поражда от несъответствието между мaturитета на активите и пасивите и липсата на достатъчно средства, с които Банката да посреща плащания по текущи финансови пасиви, както и да осигурява финансиране на увеличението на финансовите активи и възможните искове по задбалансови задължения.

Адекватна на дейността ликвидност се постига, ако Банката е способна да осигури достатъчно средства за тези цели, посредством увеличение на пасивите или преобразуване на активите, възможно най-бързо и при сравнително ниски разходи, чрез потенциална продажба на ликвидни активи или привличане на допълнителни средства от паричните, капиталовите или валутните пазари. Превантивната функция в управлението на ликвидния риск се изразява в поддържане на приемливо равнище на ликвидност за осигуряване защита срещу евентуални загуби при непредвидена продажба на активи.

Банката следва задълженията и ограниченията произтичащи от Закона за кредитните институции и Наредба 11 на Българска народна банка за управлението и надзора върху ликвидността на банките. Специализираният колективен орган за управление на ликвидността в Банката е Комитет за управление на активите и пасивите. Той провежда възприетата от ръководството на Банката политика по управление на ликвидния риск.

Количествен измерител на ликвидния риск, съобразно регулатиците на БНБ е коефициентът на ликвидни активи, изразяващ отношението на ликвидните активи (парични средства в каса и по сметки в БНБ, ДЦК на Република България, необременени от залог, депозити във финансови институции със срок до 7 дни) към привлеченните средства на Банката.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Банката като правило поддържа значителен обем високоликвидни активи – парични средства в каса и в БНБ, който ѝ гарантира безпроблемно посрещане на ликвидни нужди. Техният дял към 31 декември 2017 е над 33.21% от общите активи на Банката. Като допълнителен инструмент за осигуряване на висока ликвидност Банката използва предоставените ресурси и аванси на кредитни институции. В основата си това са депозити в първокласни международни и български финансови институции с падеж до 30 дни. Към 31 декември 2017 те заемат приблизително 4.93% от общите активи. ДЦК на Република България и Правителства на държави от ЕС, които Банката притежава и не е заложила, са приблизително 4.27% от активите ѝ. Поддържайки приблизително над 42% от активите си в бързоликвидни активи, Банката е в състояние да осигури посрещане на всичките си нужди от плащания по падежирани финансови пасиви с настъпил падеж.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2017, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,434	-	-	-	-	8,434
Задължения към други депозанти	2,408,779	356,499	1,063,874	1,028,474	1,447	4,859,073
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	-
Емитирани облигации	-	-	-	70,235	-	70,235
Провизии за задължения	-	-	-	-	-	-
Други задължения	11,642	-	-	-	848	12,490
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,428,855	356,499	1,063,874	1,098,709	2,295	4,950,232

Финансовите пасиви на Банката са формирани основно от привлечени средства от други депозанти – депозити на физически и юридически лица.

Разпределението на финансовите пасиви на Банката към 31 декември 2016, съобразно техния остатъчен срок е следното:

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,451	-	-	-	-	12,451
Задължения към други депозанти	2,027,669	387,632	1,079,796	961,955	463	4,457,515
Други привлечени средства	4	21	14	-	-	39
Емитирани облигации	-	-	-	-	70,126	70,126
Провизии за задължения	-	-	1,034	-	-	1,034
Други задължения	10,410	-	-	-	-	10,410
ОБЩО ФИНАНСОВИ ПАСИВИ	2,050,534	387,653	1,080,844	961,955	70,589	4,551,575

В таблиците по-горе част от привлеченните средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,014,579 хил. лв. към 31 декември 2017 и 952,262 хил. лв. към 31 декември 2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Пазарен риск

Пазарен е рисъкът, при който е възможно промените в пазарните цени на финансовите активи, лихвените нива или валутните курсове да окажат неблагоприятно влияние върху резултата от дейността на Банката. Пазарен риск възниква по открити позиции в лихвени, валутни и капиталови инструменти, всички които са чувствителни към общи и специфични пазарни движения. Пазарната експозиция се управлява от Банката в съответствие с рисковите ограничения, определени от ръководството.

Лихвен риск

Лихвен риск е вероятността от потенциално изменение на нетния приход от лихви или нетния лихвен марж, поради изменение на общите пазарни лихвени равнища. Управлението на лихвения риск в Банката се стреми да минимизира риска от намаляване на нетния лихвен доход в резултат от промени в лихвените нива.

За измерване и оценка на лихвения риск Банката използва метода на GAP-анализа (анализа на несъответствието/дисбаланса). Чрез него се идентифицира чувствителността на очакваните приходи и разходи спрямо развитието на лихвения процент.

Методът на GAP-анализа има за цел да определи позицията на Банката, общо и по отделни видове финансови активи и пасиви, по отношение на очаквани изменения на лихвените проценти и влиянието на това изменение върху нетния лихвен доход. Той подпомага управлението на активите и пасивите и е инструмент за осигуряване на достатъчна и стабилна нетна лихвена рентабилност.

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2017 е отрицателен, в размер на 1,722,397 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 49.95%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Представени ресурси и аванси на банки	266,953	-	3,129	10,934	-	281,016
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	66,376	45,364	85,170	-	-	196,910
Финансови активи, държани за търгуване	-	-	-	13,057	-	13,057
Представени кредити и аванси на клиенти, нетно	76,760	73,884	310,766	1,189,811	563,673	2,214,894
Финансови активи на разположение за продажба	14,937	3,114	21,295	213,137	256,985	509,468
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	425,026	122,362	420,360	1,426,939	820,658	3,215,345
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	8,434	-	-	-	-	8,434
Задължения към други депозанти	2,408,779	356,499	1,063,874	1,028,474	1,447	4,859,073
Други привлечени средства	-	-	-	-	-	-
Еmitирани облигации	-	-	-	-	-	-
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,417,213	356,499	1,063,874	1,028,474	71,682	4,937,742
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕНИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,992,187)	(234,137)	(643,514)	398,465	748,976	(1,722,397)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на рисков от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса отчетен към 31 декември 2017 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 2,470 хил. лв. (2016: 2,048 хил. лв.).

Дисбалансът на Банката между лихвените активи и лихвените пасиви към 31 декември 2016 е отрицателен, в размер на 1,321,150 хил. лв. GAP коефициентът, като израз на този дисбаланс, съпоставен с общите доходоносни активи на Банката (лихвените активи, капиталовите ценни книжа, дериватите и инвестициите в дъщерни предприятия), е минус 37,89%.

	До 1 месец	От 1 до 3 месеца	От 3 месеца до 1 година	От 1 година до 5 години	Над 5 години	Общо
ЛИХВЕНИ АКТИВИ						
Предоставени ресурси и аванси на банки	247,633	-	13,280	2,934	-	263,847
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	73,275	41,626	84,357	-	-	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	1,172	-	1,954	12,266	-	15,392
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	98,451	126,489	295,270	1,055,601	584,272	2,160,083
Финансови активи на разположение за продажба	-	5,815	84,381	76,399	413,806	580,401
ОБЩО ЛИХВЕНИ АКТИВИ	420,531	173,930	479,242	1,147,200	998,078	3,218,981
ЛИХВЕНИ ПАСИВИ						
Депозити от банки	12,451	-	-	-	-	12,451
Задължения към други депозанти	2,027,669	387,632	1,079,796	961,955	463	4,457,515
Други привлечени средства	4	9	26	-	-	39
Емитирани облигации	-	-	-	-	-	70,126
ОБЩО ЛИХВЕНИ ПАСИВИ	2,040,124	387,641	1,079,822	961,955	70,589	4,540,131
ДИСБАЛАНС МЕЖДУ ЛИХВЕННИТЕ АКТИВИ И ПАСИВИ, НЕТНО	(1,619,593)	(213,711)	(600,580)	182,245	927,489	(1,321,150)

Поддържането на отрицателен дисбаланс излага Банката на рисков от намаление на нетния лихвен доход при покачване на лихвените проценти. Влиянието на дисбаланса отчетен към 31 декември 2017 върху нетния лихвен доход, при прогноза за 2% покачване на лихвените нива в хоризонт от 1 година, е спадане на нетния лихвен доход с 2,048 хил. лв. (2016: 1,872 хил. лв.).

В таблиците по-горе част от привлечните средства по разплащателни сметки без остатъчен матуритет в размер на 1,014,579 хил. лв. към 31 декември 2017 и 952,262 хил. лв. към 31 декември 2016 е представена в диапазона от 1 година до 5 години, тъй като Банката счита тази наличност за надежден дългосрочен ресурс на база на среднодневната наличност по тези сметки за 2017 и 2016.

Валутен риск

Валутният рисков представлява потенциалната възможност за реализиране на загуба за Банката в резултат на промени във валутните курсове.

В Република България курсът на българския лев към европейското евро е фиксиран със Закон за валутния борд, поради което дългата позиция на Банката в евро не носи рисков за Банката. Рисково претеглената нетната валутна позиция към 31 декември 2017 във финансови инструменти, деноминирани в други валути, различни от лев или евро е под 2% от капиталовата база и не следва да се прилагат капиталови изисквания за валутен рисков от страна на Банката.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2017 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	8,152	45,757	170,827	56,280	281,016
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	164,378	32,532			196,910
Финансови активи, държани за търгуване	67,763	12,955	1	1,056	81,775
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,420,920	783,138	7,274	3,562	2,214,894
Финансови активи на разположение за продажба	170,979	415,124	3,215		589,318
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	34,917	84,333
ОБЩО АКТИВИ	1,835,392	1,335,722	181,317	95,815	3,448,246
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	757	6,213	1,176	288	8,434
Задължения към други депозанти	3,380,513	1,181,752	222,187	74,621	4,859,073
Еmitирани облигации	-	70,235	-	-	70,235
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,381,270	1,258,200	223,363	74,909	4,937,742
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,545,878)	77,522	(42,046)	20,906	(1,489,496)

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

34 УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА, СВЪРЗАН С ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Валутната структура на финансовите активи и пасиви по балансова стойност към 31 декември 2016 е следната:

	Лева	Евро	Долари на САЩ	Други	Общо
ФИНАНСОВИ АКТИВИ					
Предоставени ресурси и аванси на банки	17,013	57,271	148,693	40,870	263,847
Вземания по споразумения за обратно изкупуване на ценни книжа	149,637	49,621	-	-	199,258
Финансови активи, държани за търгуване	100,146	14,844	43	14	115,047
Предоставени кредити и аванси на клиенти, нетно	1,244,255	899,103	12,451	4,274	2,160,083
Финансови активи на разположение за продажба	150,855	506,401	6,933	-	664,189
Инвестиции в дъщерни предприятия	3,200	46,216	-	34,917	84,333
ОБЩО АКТИВИ	1,665,106	1,573,456	168,120	80,075	3,486,757
ФИНАНСОВИ ПАСИВИ					
Депозити от банки	485	7,291	3,905	770	12,451
Задължения към други депозанти	3,014,378	1,157,266	226,817	59,054	4,457,515
Други привлечени средства	39	-	-	-	39
Емитирани облигации	-	70,126	-	-	70,126
Провизии за задължения	2	831	180	21	1,034
ОБЩО ЗАДЪЛЖЕНИЯ	3,014,904	1,235,514	230,902	59,845	4,541,165
НЕТНА ПОЗИЦИЯ	(1,349,798)	337,942	(62,782)	20,230	(1,054,408)

Ценови рисък

Ценовият рисък е свързан с промените в пазарните цени на финансовите активи и пасиви, при които Банката може да претърпи загуба. Основната заплаха за Банката е намалението на пазарните цени на притежаваните от нея капиталови инструменти държани за търгуване да доведе до спад на нетната печалба. Банката не притежава съществени експозиции в дериватни инструменти, базирани върху капиталови инструменти или индекси и следователно на рисък е изложена балансовата стойност на капиталовите инструменти и дялове в договорни фондове от портфейла с финансови активи, държани за търгуване – 67,694 хил. лв. (2016: 99,634 хил. лв.).

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)
ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017
Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

35 ИНФОРМАЦИЯ ЗА СПРАВЕДЛИВАТА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ

МСФО 13 определя справедливата стойност като цената за продажба на актив или за прехвърляне на пасив при обичайна сделка на основен (или най-изгоден) пазар при актуални към този момент пазарни условия. Справедливата стойност според МСФО 13 е изходяща цена, независимо дали тази цена е непосредствено достъпна за наблюдение или оценена приблизително чрез друга техника на оценяване. Достатъчен пазарен опит, стабилност и ликвидност към момента не съществува за кредити и аванси на клиенти и за някои други финансови активи и пасиви, за които информацията за пазара не е лесно достъпна. Съответно, тяхната справедлива стойност не може да бъде лесно определена. По мнението на ръководството, техните балансови стойности са най-валидните и полезни отчетни стойности при тези обстоятелства.

Справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, разпределени според йерархията на справедливите стойности към 31 декември 2017 и 2016 е следната:

	Балансова стойност	Ниво 1 - котирана пазарна цена	Ниво 2 - Техника за оценяване - наблюдавани пазарни нива	Ниво 3 - Техника за оценяване - не наблюдавани пазарни нива
2017				
АКТИВИ				
Финансови активи, държани за търгуване	81,775	54,749	27,025	1
Финансови активи на разположение за продажба	589,318	546,730	34,412	8,176
ОБЩО АКТИВИ	671,093	601,479	61,437	8,177
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	3,396	-	3,396	-
ОБЩО ПАСИВИ	3,396	-	3,396	-
2016				
АКТИВИ				
Финансови активи, държани за търгуване	115,047	113,515	21	1,511
Финансови активи на разположение за продажба	664,189	656,725	-	7,464
ОБЩО АКТИВИ	779,236	770,240	21	8,975
ПАСИВИ				
Дериватни финансови инструменти	209	-	209	-
ОБЩО ПАСИВИ	209	-	209	-

36 СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

Банката е извършвала редица сделки със свързани лица, като е отпускала кредити, издавала е гаранции, привличала е парични средства, осъществяваща еrepo сделки и други. Всички сделки са склучени при обичайни търговски условия в хода на дейността на Банката и не се отличават от пазарните условия, като кредитите са отпусканы, а гаранциите издавани само при наличие на достатъчна обезпеченост.

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

36 СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА(ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към 31 декември 2017 и 2016 Банката има вземания, задължения и условни ангажименти от свързани лица както следва:

Свързани лица и салда	Салдо към 31.12.2017	Салдо към 31.12.2016
Предприятие-майка		
Получени депозити	109	10
Дружества под общ контрол		
Отпуснати кредити	76,051	81,611
Издадени гаранции	6,520	7,413
Репо сделки	11,176	11,272
Други вземания	3,035	3,365
Получени депозити	53,478	51,831
Получени средства по емитирани облигации	45,136	50,779
Дъщерни предприятия		
Получени депозити	2,556	5,086
Предоставени депозити	6,823	26,568
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Отпуснати кредити	1,718	2,078
Други вземания	8	8
Получени депозити	3,366	2,987

Приходите и разходите, реализирани от Банката през 2017 и 2016 от сделки със свързани лица са както следва:

Свързани лица и видове сделки	Обем през 2017	Обем през 2016
Предприятие-майка		
Приходи от лихви	-	-
Приходи от такси и комисионни	2	15
Дружества под общ контрол		
Приходи от лихви	4,858	5,652
Приходи от такси и комисионни	1,295	1,257
Приходи от услуги	205	210
Разходи за лихви	(1,818)	(2,420)
Разходи за услуги	(6,629)	(6,541)
Дъщерни предприятия		
Разходи за лихви	(22)	(24)
Приходи от лихви	253	184
Приходи от такси и комисионни	18	18
Разходи за такси и комисионни	(1)	-
Приходи от дивиденти	923	770
Приходи от услуги	191	132
Разходи за услуги	-	(59)
Ключов ръководен персонал на Банката или на основния акционер		
Приходи от лихви	11	89
Приходи от такси и комисионни	10	7
Разходи за лихви	(2)	(8)
Разходи за услуги	(108)	(109)

Възнагражденията на членовете на Надзорния съвет, изплатени през 2017, са на обща стойност 240 хил. лв. (2016: 240 хил. лв.). Възнагражденията на членовете на Управителния съвет изплатени през 2017 са на обща стойност 297 хил. лв. (2016: 305 хил. лв.).

ЦЕНТРАЛНА КООПЕРАТИВНА БАНКА АД

БЕЛЕЖКИ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАСОВ ОТЧЕТ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

ЗА ГОДИНАТА, ПРИКЛЮЧВАЩА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2017

Всички суми са в хиляди български лева, освен ако не е посочено друго.

37 ДРУГИ РЕГУЛАТОРНИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

Съгласно изискванията на чл. 70, ал. 6 от Закона за кредитните институции, банките са задължени да оповестят някои количествени и качествени данни, свързани с основни финансови и други показатели поотделно за Република България, за другите държави - членки на ЕС, и за третите държави, в които банката има дъщерни дружества или е установила клонове.

Както е оповестено в бел.1, Централна кооперативна банка АД, София осъществява своята дейност въз основа на банков лиценз предоставлен от БНБ, по силата на който може да привлича депозити в национална и чуждестранна валута, да предоставя заеми в национална и чуждестранна валута, да открива и поддържа ностро сметки в чуждестранна валута в чужбина, да извършва сделки с ценни книжа, с чуждестранна валута, както и да извършва други банкови операции и сделки, разрешени от Закона за кредитните институции.

Банката извършва банкова дейност чрез свой клон на територията на Република Кипър, въз основа на предоставлен банков лиценз от Централната банка на Кипър, по силата на който Банката може да извършва банкова дейност на пълноправен банков клон на територията на Република Кипър при спазване на разпоредбите на Закона за банките на Кипър.

Обобщените количествени показатели на индивидуална основа, свързани със задължителните оповестявания, изисквани от Закона за кредитните институции, са както следва:

	Република България		Република Кипър	
	2017	2016	2017	2016
Общ оперативен доход	188,853	183,427	325	702
Финансов резултат от дейността преди данъчно облагане	38,777	30,422	(256)	199
Начислени данъци върху финансовия резултат от дейността	(1,707)	(4,023)	-	-
Доходност на активите (%)	0.68	0.54	(0.49)	1.93
Приравнен брой служители на пълен работен ден към 31 декември	1,958	2,105	5	4
Получени държавни субсидии	-	-	-	-

38 СЪБИТИЯ СЛЕД ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на одобрението му за публикуване.